ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
CENTRUM TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

KOMPARACE UPLATNĚNÍ HRÁČŮ JUNIORSKÝCH KATEGORIÍ VE VÝKONNOSTNÍM A MASOVÉM FOTBALE V ČR

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Matěj Štefl

Tělesná výchova a sport, obor TVS

Vedoucí práce: Doc. PaedDr. Jaromír Votík, CSc.

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, …… 2022

.....

vlastnoruční podpis

Především bych chtěl poděkovat panu Doc. PaedDr. Jaromíru Votíkovi, CSc. za odborné vedení, vstřícnost a ochotu při konzultacích po celou dobu tvorby mé bakalářské práce.
Dále rodině, přítelkyni a přátelům za podporu během studia a v neposlední řadě také trenérům, kteří byli ochotni vyplnit anketu za účelem získání informací pro moji práci.

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK 2
ÚVOD 3
1 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE 4
1.1 CÍL PRÁCE 4
1.2 ÚKOLY PRÁCE 4
2 TEORETICKÝ ROZBOR PROBLÉMU 5
2.1 HISTORIE FOTBALU A JEHO CHARAKTERISTIKA 5
2.1.1 Fotbal na území našeho státu 7
2.2 VÝCHOVA HRÁČŮ 8
2.2.1 Sportovní trénink dětí 8
2.2.2 Vývoj osobnosti sportovce 9
2.2.3 Role rodičů a trenérů ve vývoji hráče 9
2.2.4 Vymezení obsahu pojmů profesionální a amatérský sport 10
2.2.5 Fotbalová výchova ve městě a na vesnici 11
2.3 MOTIVACE VE SPORTU 14
2.4 PROBLEMATIKA PŘECHODOVÝCH OBDOBÍ V KARIÉŘE SPORTOVCE 17
2.4.1 Kategorie přípravek 18
2.4.2 Žákovské kategorie 18
2.4.3 Dorostenecké kategorie 20
2.4.4 Kategorie dospělých 21
3 METODIKA PRÁCE 23
3.1 ZPŮSOB SBĚRU DAT A JEJICH ZPRACOVÁNÍ 23
3.2 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO SOUBORU 23
3.2.1 Divize A 24
3.2.2 Krajský přebor 28
3.2.3 I. A třída 31
3.3 ANKETA PRO FOTBALOVÉ TRENÉRY 35
4 VÝSLEDKY 36
4.1 ZKOUMANÉ SOUTĚŽE VÝKONNOSTNÍHO A MASOVÉHO FOTBALU 36
4.1.1 Divize A 37
4.1.2 Krajský přebor 38
4.1.3 I. A třída 39
4.2 VYHODNOCENÍ ANKETNÍCH OTÁZEK 41
5 DISKUZE 47
ZÁVĚR 50
RESUMÉ 51
SEZNAM LITERATURY 53
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ 57
PŘÍLOHY I

SEZNAM ZKRATEK

FA – Football Association

FIFA – Fédération Internationale de Football Association (Mezinárodní federace fotbalových asociací)

UEFA – Union of European Football Associations (Unie evropských fotbalových asociací)

MS – Mistrovství světa

ME, EURO – Mistrovství Evropy

ČUS – Česká unie sportu

ČSAF – Československá asociace fotbalová

ČMFS – Českomoravský fotbalový svaz

FAČR – Fotbalová asociace České republiky

KFS – Krajský fotbalový svaz

PKFS – Plzeňský krajský fotbalový svaz

OFS – Okresní fotbalový svaz

ČFL – Česká fotbalová liga

KPM – Krajský přebor mužů

FC – Football Club

FK – Fotbalový klub

SK – Sportovní klub

SSC – Sdružení sportovních klub

TJ – Tělovýchovná jednota

U16 – Věková kategorie fotbalistů do šestnácti let včetně

U19 – Věková kategorie fotbalistů do devatenácti let včetně

SD – Kategorie starší dorost

D – Kategorie dospělí

ÚVOD

Fotbal je v dnešní době celosvětovým fenoménem, který se neustále vyvíjí a posouvá. Kromě taktických a psychologických dovedností trenéra nebo herních dovedností hráče je fotbal primárně kolektivní sport, a proto je většinou základem úspěchu především týmová hra. Úkolem trenérského štábu je sestavit takovou soupisku hráčů, která bude v soutěži konkurenceschopná dle sezónních cílů klubového představenstva.

Týmová soupiska však souvisí s několika faktory. V některých klubech je strategií práce s odchovanci, další si kupují hráče z jiných klubů nebo i ze zahraničí, ovšem i když kluby upřednostňují první variantu, stále prochází mládeží spousty hráčů, kteří v prvním týmu nikdy šanci nedostanou.

Téma bakalářské práce jsem si zvolil z důvodu dlouhodobého zájmu o fotbal a sport. Fotbalu se již od dětství aktivně věnuji a v nedávné době jsem si osobně prošel obdobím, kterým se budu v této práci zabývat. U poměrně velkého množství fotbalistů dochází v tomto období ke stagnaci, někdy dokonce k regresi fotbalového vývoje, a to především v případě, že hráči nedokážou navázat na kvalitu hry z juniorských či předchozích kategorií nebo se jim nepodaří získat důvěru trenéra a tím pádem nezískají herní praxi, která je pro hráče – nejen v tomto období – velice důležitá.

V této práci se budu věnovat uplatnění hráčů juniorských kategorií v družstvech mužů. Použitá data budou převzata z dostupných soupisek a zápisů utkání, s jejichž pomocí zjistím počet hráčů, kteří se dle vybraných kritérií dokážou uplatnit i mezi dospělými. Dále se zaměřím na tuto problematiku prostřednictvím dotazníku – ankety vlastní konstrukce, v soutěžích výkonnostního a masového fotbalu. Cílovou skupinou jsou trenéři týmů této výkonnostní úrovně. Interpretaci získaných dat provedu jejich v kontextu fotbalového a společenského prostředí.

V době zpracování bakalářské práce byl nejen fotbalový svět ovlivněn pandemií koronaviru. Následky Covidu-19 na hráčích a týmech ve vybraných soutěžích sumarizuji na základě odpovědí od fotbalových trenérů.

1 CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

1.1 CÍL PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je získat a zpracovat informace a poznatky od fotbalových klubů a trenérů o problematice uplatnění hráčů juniorských kategorií v týmech dospělých a monitorovat následky „covidové přestávky“.

1.2 ÚKOLY PRÁCE

1. Výběr zkoumaného souboru a určení kritérií
2. Prostřednictvím přehledu získaných poznatků shromáždit a utřídit dostupná data o uplatnění hráčů splňující daná kritéria
3. Identifikovat počet hráčů juniorských kategorií, kteří se dokážou uplatnit v dospělém fotbale
4. Monitorování vlivu covidové pandemie na řešenou problematiku
5. Vyhodnocení, komparace a interpretace výsledků

2 TEORETICKÝ ROZBOR PROBLÉMU

2.1 HISTORIE FOTBALU A JEHO CHARAKTERISTIKA

Fotbale je nejznámější a nejpopulárnější kolektivní míčová hra, a to nejen u nás, ale i ve světě. Vzhledem k materiální nenáročnosti je rozšířený i v nejchudších zemích světa. K jeho hraní je potřeba pouze míč z libovolného materiálu. V minulosti se využívaly různé druhy. V Řecku se údajně hrálo s míčem vycpaným, Římané využívali pět druhů (malý, střední, velký, největší a prázdný) a po naplnění míče vzduchem se postupně vyvíjel až do dnešní podoby. Tato pomůcka měla klíčový vliv i pro samotný název tohoto sportu. Ball znamená v angličtině i němčině míč, což ve spojení s anglickým označením pro nohu – foot, vytvořilo základ pro slovo football (Jenšík, Macků, 1997).

Že jde o celosvětový fenomén, dokazuje podle statistik na webu Sportsen.cz více než 250 milionů registrovaných hráčů ve více než 200 zemí a další stovky milionů, hrajících pouze pro zábavu. Běžně se hraje ve dvou družstvech po 11 hráčích, z nichž je jeden na pozici brankáře, který se liší barvou dresu a jako jediný z hráčů může v blízkosti své branky hrát rukama. Díky jeho oblíbenosti je v současnosti provozovaný kromě travnatého hřiště i na jiných površích, jako například v hale (futsal, sálový a halový fotbal) nebo na pláži (beach fotbal). Podle Nápravníka (1987) je pro fotbal charakteristické to, že dva soupeřící kolektivy bojují o jeden společný předmět – fotbalový míč – na společné hrací ploše, a to v těsném osobním kontaktu.

Fotbal, který známe dnes, se podle dochovaných pramenů zrodil v Anglii v šedesátých letech 19. století. To, co bylo předtím, fotbal jen zdaleka připomínalo. Zapátráme-li v historii, budeme dříve než o fotbale hovořit obecně o míčových hrách (Kilián, 2007).

Historie fotbalu na webu Sportsen.cz datuje zárodky dnešního fotbalu již do období starověké Číny, konkrétně do 2. a 3. století př.n.l., kdy se za dynastie Chan provozovala hru cuju. Její japonská verze kamari následovala v roce 600 n.l. u císařského dvora Kjoto. Další hry podobné fotbalu se hrály také ve starověkém Egyptě, starém Řecku i Římě.

Ve středověku pocházejí zprávy o fotbale z Itálie, Francie a především Anglie. V té době docházelo již také k vzájemnému ovlivňování her. *„Za určitý přelom lze považovat vývoj v 18. a především pak v 19. století v Anglii. Míčové hry podobné fotbalu byly součástí*

výchovy a studia na školách. Jako datum vzniku původních pravidel je uváděn rok 1840. Především nejednotnost přístupu k pravidlům byla podnětem k založení prvního fotbalového svazu na světě, a tak dne 26. října 1863 založilo jedenáct klubů a škol v Londýně „Football Association". Dá se tedy konstatovat, že fotbal je přibližně čtyři tisíce let stará hra, ale novodobý moderní fotbal, v podobě blízké tomu současnému, existuje téměř sto osmdesát let." (Votík, 2016, s. 10).

Pozdějšímu rozvoji velkou měrou přispěl i zrod první fotbalové soutěže na světě, The Football Asociation Chalange Cup, zkráceně FA Cup, v češtině známý jako Anglický pohár, který vznikl 16. října 1871. O rok později začal první ročník s účastí patnácti klubů. Později se počet účastníků zvyšoval a dnes je pořádaný pro týmy z prvních deseti úrovní anglického systému. Nejúspěšnější tým v historii této soutěže je v současnosti tým Arsenal FC, který pohár ovládl celkem čtrnáctkrát (Trojanec, 2018). Kromě FA Cupu se hraje v Anglii rovněž Ligový pohár.

V roce 1885 se začal hrát v Anglii profesionální fotbal a o osm let později vznikl vůbec první ženský fotbalový klub. Postupně začal fotbal nabírat na popularitě i ve střední Evropě a později se stal součástí olympijských her. Fotbal se na olympiádě objevil neoficiálně již v roce 1900 v Paříži a vítězem byla Anglie, oficiálně v roce 1908 v Londýně a vítězem byla opět Anglie (Votík, 2005).

V květnu roku 1904 byla založena FIFA – Mezinárodní federace fotbalových asociací. O její vznik se postaralo sedm evropských zemí – Belgie, Dánsko, Francie, Nizozemí, Španělsko, Švédsko a Švýcarsko. Pod hlavičkou této organizace je pořádáno rovněž mistrovství světa. První se hrálo v roce 1930 v Uruguayi a vítězem se stala pořadatelská země (Votík, 2016). Následně byla v roce 1954 založena také UEFA – Evropská unie fotbalových asociací, jejíž hlavní soutěží pro národní týmy je mistrovství Evropy. Dle webu Sport.cz (2021) se první finálový turnaj konal ve Francii a z vítězství se radovala reprezentace Sovětského svazu. Na klubové úrovni je nejprestižnější soutěží pořádanou touto organizací Liga mistrů, jež patří mezi nejsledovanější sportovní soutěže světa napříč všemi sporty.

2.1.1 FOTBAL NA ÚZEMÍ NAŠEHO STÁTU

V Čechách a na Moravě se začal fotbal formovat již za Rakouska-Uherska a po vzniku Československa se vyvíjel velmi rychle. Zanedlouho se dostavily úspěchy i na mezinárodní úrovni. V Čechách patří k nejstarším klubům SK Slavia Praha a AC Sparta Praha. Většina klubů v tomto období vznikala v Praze, výjimkou byl například SK Plzeň, založený již v roce 1894. Národnímu mužstvu se dařilo především na MS 1934 v Itálii a MS 1962 v Chile, kde obsadilo shodně druhé místo. Doposud největším reprezentačním úspěchem československého fotbalu je zisk zlatých medailí na ME 1976 v Bělehradě. Reprezentaci se podařilo zvítězit rovněž na letních olympijských hrách 1980 v Moskvě.

Osamostatnění Československa mělo vliv i na rozvoj fotbalu. V roce 1921 vznikla Československá asociace fotbalová (ČSAF) a hned v následujícím roce byla přijata do FIFA. Po rozdělení ČSR ovšem asociace 1. 1. 1993 zanikla a vrcholným fotbalovým orgánem v ČR se stal Českomoravský fotbalový svaz (ČMFS). V roce 2011 byl název přejmenován na Fotbalovou asociaci České republiky (FAČR).

Na svých webových stránkách Fotbalová asociace v roce 2021 odhalila nové logo, jehož současná podoba je v pořadí již čtrnáctá. Dosud poslední verze loga byla vytvořena v roce 2011, a po deseti letech tak došlo k jeho úpravě.

Obrázek 1 – Současné logo FAČR, zdroj: https://facr.fotbal.cz/facr-predstavuje-novou-grafickou-identitu-a-modernizovane-logo/a14699

2.2 VÝCHOVA HRÁČŮ

Při práci s mladými hráči se u nás již od přípravkového věku občas až příliš klade důraz na výsledky a v souvislosti s tím se na sportovce vyvíjí přehnaný tlak. Michal Šafář, bývalý předseda Asociace psychologů sportu, v rozhovoru pro Aktuálně.cz (2021) tvrdí, že problémem není jen hraní na výsledek, jež je zkrátka součástí hry, ale jeho důsledky, které mu přikládají dospělí. Děti by se v tomto věku měly učit tvořivosti, předvídavosti a spolupráci – to je totiž základní předpoklad do další kariéry.

2.2.1 SPORTOVNÍ TRÉNINK DĚTÍ

Sportovní trénink můžeme definovat jako specializovaný pedagogický proces, jehož cílem je dosahování individuálně nejvyšší sportovní výkonnosti ve vybraném sportovním odvětví na základě všestranného rozvoje sportovce (Choutka, Dovalil, 1991).

Na základě tvrzení Periče (2008) jsou pro tréninkový proces vyznačeny tři základní priority:

1. Nepoškodit děti
2. Vytvořit u dětí vztah ke sportu jako k celoživotní aktivitě
3. Vytvořit základy pro pozdější trénink

Významný je přínos tréninkového procesu především z hlediska osobního rozvoje jednotlivců i pozitivní změny v zainteresované skupině, tj. vztah hráče se spoluhráčem a vztah hráče s trenérem.

2.2.2 VÝVOJ OSOBNOSTI SPORTOVCE

Účelně vedený výchovně-vzdělávací proces je cílem sportovní výchovy. V jeho průběhu se vyvíjí vedle postupného zvyšování výkonů také celkový rozvoj jedince.

Fotbal i další sporty působí na děti všestranně, mají vliv na jejich zdraví, postoje, fyzický vývoj i motorické schopnosti. Podle Svobody (1980) je výchova velmi složitý proces, který ovlivňují tři faktory:

1. Dědičnost – děti po svých rodičích dědí převážně zvláštnosti tělesné schránky, barvu vlasů, kůže i očí, krevní skupinu a také dispozice k některým duševním i tělesným chorobám. V raném věku je život dítěte ovlivněn zděděnými dispozicemi, později však vzrůstá vliv prostředí a výchovy.
2. Prostředí – souhrn všech vnějších vlivů, které působí na dítě. Vliv zděděných fyzických znaků i vlohy, které umožňují rozvoj psychických schopností, nejsou považovány za rozhodující faktor pro vývoj malého sportovce. Daleko více záleží na podmínkách vnějších – na sociálním prostředí a výchovném působení, zda se jeho předpoklady rozvinou. Výzkumy dokazují, že vliv sociálního prostředí bývá nejvýznamnějším faktorem v utváření osobnosti dítěte.
3. Výchova – zvláštní případ působení prostředí, cílevědomě ovlivňuje dítě a působí na jeho vývoj. Cílem rodičů je, aby výchova působila na dítě co nejmocněji a měla rozhodující vliv na jeho vývoj. Podněcují rozvíjení vloh, utvářejí schopnosti a rozvíjejí tak vlastnosti jejich osobnosti.

2.2.3 ROLE RODIČŮ A TRENÉRŮ VE VÝVOJI HRÁČE

Součástí začátku kariéry většiny sportovců je jejich zápis rodiči na určité sporty. Běžnou příčinou pro registraci dětí je způsob trávení jejich volného času. Kromě toho se však rodiče často snaží prostřednictvím svých dětí plnit vlastní nedosažené sny a neuvědomují si, že drtivá část z nich se sportem nebude živit a bude pro ně tedy pouze koníčkem a způsobem trávení volného času. Stále se musí klást důraz na to, že sport u dětí zejména rozvíjí jejich osobnost, nabízí možnost získání nových kamarádů, učí je zásadám fair-play a pokud děti sport baví, efektivněji rozvíjí svůj sportovní potenciál.

Vedle rodičů mají klíčovou roli ve vývoji sportovců trenéři. Učí své svěřence stanovit si cíle a jsou vůdčími osobami na cestě k jejich dosažení. *„Obecně je možno říci, že pro činnost trenéra je velmi důležitá dynamická stránka jeho osobnosti. Nestačí jen vědět, jaký má trenér být, jaké má mít vlastnosti, ale také jak má jednat, jak si počínat v trenérské činnosti. Kde a jak hledat zdroj informací, čím se zabývat, proti čemu bojovat a co nepřehlédnout. Rozpoznat podstatné od nepodstatného, a tedy co zdůrazňovat a vyžadovat. Trenér je také v roli iniciátora a usměrňovatele organizačního dění v družstvu i v klubu, což vyžaduje propojení a uplatnění pedagogických poznatků při řízení týmu či ovlivňování řízení klubu.“* (Votík, 2005, s. 220).

Práce trenéra by měla zahrnovat schopnost empatie. Prioritou je udržet hráče emočně stabilní a v týmu mít správně nastavenou náladu a klima. Pro hráče, především pak pro děti, je důležité cítit podporu v jejich snažení, povzbuzení v případě neúspěchu, pochvalu a motivaci při úspěchu.

2.2.4 VYMEZENÍ OBSAHU POJMŮ PROFESIONÁLNÍ A AMATÉRSKÝ SPORT

V této práci se zaměřuji na soutěže, které kvalitativně spadají do výkonnostního a masového fotbalu. Jedná se tedy o amatérskou a výjimečně poloprofesionální úroveň. Převážná část fotbalistů působících v klubech této úrovně jsou buď studenti, nebo hráči se zaměstnáním. Smlouvou jsou v českém fotbale hráči vázáni většinou až od třetí nejvyšší soutěže (ČFL) nebo spíše sporadicky také v divizi.

Výkonnostní sport praktikuje výběr fyzicky nejzdatnějších a sportovně nejúspěšnějších jedinců, kteří získávají výsadní postavení a vytváří struktury, v jejichž rámci jsou sportovci podřízeni trenérům a trenéři dále zodpovědní vlastníkům sportovních klubů. *„V mnoha zemích je výkonnostní sport považován za „míru věcí“ a kritérium sportu obecně, zejména v době velkého vlivu komunikačních prostředků, šířících zábavní produkty masové kultury. Tento přístup však vyvolává i nesouhlasnou odezvu, a to především mezi lidmi, kteří rozvíjejí sportovní činnosti na základě širokého spektra jiných hodnot a zkušeností, kteří se věnují zájmovému sportu.“* (Sekot, 2019, s. 32).

Vrcholový fotbal, ostatně jako sport obecně, má svojí popularitou velký význam i pro rekreační sport. Kromě své atraktivity jej ovšem také ovlivňuje řadou negativních faktorů. Vrcholový sport odvádí masy lidí od aktivního sportování tím, že jim nabízí pasivní podívanou diváckého sportu. To může vést k absenci pravidelných pohybových aktivit s jejich blahodárným vlivem na život a zdraví, zároveň však sledování sportovních přenosů může nabízet také pozitivní impulzy k aktivnímu přístupu k vlastnímu zdraví a fyzické kondici (Krawczyk, 2004).

Zájmově rekreační sport označuje volnočasovou aktivitu, jejíž součástí je kromě pohybu i vztah k lidem a prostředí, ve kterém je vykonáván. Nedílnou součástí amatérských soutěží je také prožití radosti během hry. Podle Sekota (2019) k nejčastěji deklarovaným výhodám rekreačního sportu, zmiňovaných především mládeží, obecně patří nezávislost, volnost a časová flexibilita, smysluplná forma zábavy, relaxace a udržování fyzické kondice; k největším nevýhodám patří finanční a časová náročnost či možnost zranění.

2.2.5 FOTBALOVÁ VÝCHOVA VE MĚSTĚ A NA VESNICI

Stejně jako ve velkoměstech, tak i na vesnicích se v posledních letech s vývojem moderních technologií změnil zájem mladých lidí o sport a pohyb obecně. Trpí tím základny mnoha menších lokálních týmů a v klubech také klesá zájem o fotbal i další sporty. Hartman však ve Sport MAGAZÍNU (2020) zmiňuje, že má fotbal pořád možnost bezkonkurenčně největšího výběru napříč všemi sporty. Věnuje se mu přes 100 tisíc žáků a dorostenců a výchova talentů už také nezávisí pouze na samotných klubech.

Od roku 2015 v Česku fungují regionální svazové akademie, kam směřují nejtalentovanější žáci v jednotlivých krajích ve věku 14 a 15 let. Využívány jsou rovněž klubové akademie pro dorostence od 15 do 19 let. Dále pak sportovní střediska mládeže pro hráče od přípravek do 15 let u prvoligových, druholigových klubů a několika klubů z nižších soutěží, na které navazují sportovní centra mládeže, pro dorostenecké kategorie U16 až U19. V Plzeňském kraji se nachází jedna regionální fotbalová akademie – FC Viktoria Plzeň, jedno sportovní středisko mládeže KFS – SK Petřín Plzeň a šest sportovních středisek mládeže OFS – Domažlice, Klatovy, Přeštice, Rokycany, Tachov, Vejprnice (Hartman, 2020).

Ve srovnání s ostatními sporty má fotbal stále několikanásobně větší základnu. Vývoj členské základny dětí a mládeže je v posledních desítkách let velmi proměnlivý.

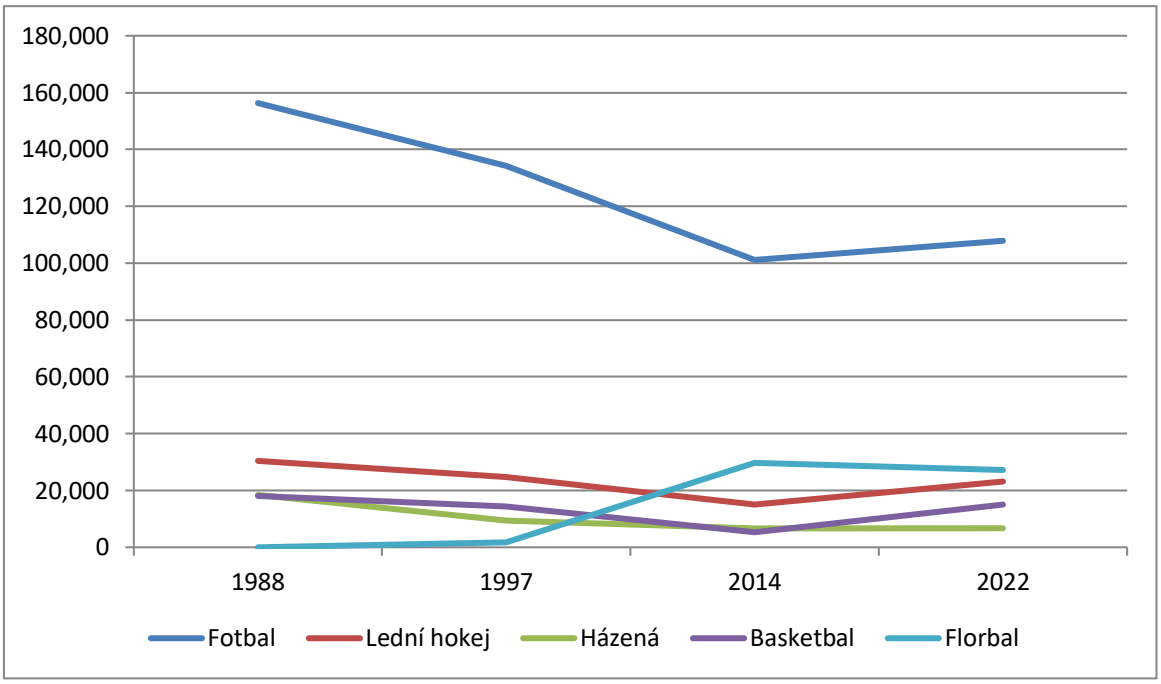

Graf 1 - Vývoj počtu sportující mládeže, zdroj: Hartman, 2020 (upraveno)

V České republice je přibližně v každé druhé obci fotbalový klub. Množství hráčů tedy sice roste, ale naopak mírně klesá počet klubů. Problémem je rovněž úpadek ve věkových kategoriích od dorostu po dospělé. Stovky z českých klubů navíc nemají mládež, což v řádu několika let může zapříčinit potíže týmů se zaplněním soupisek dostatečným počtem hráčů.

Český fotbal v číslech dle ČUS (2022):

- Celkový počet registrovaných fotbalistů: 459 035
- Počet fotbalistů v kategorii dospělých: 351 210
- Počet hráčů v dorosteneckých kategoriích: 43 012
- Počet hráčů v žákovských kategoriích: 59 592
- Celkový počet klubů v Česku: 3 669

Mezi necelé jedno procento všech fotbalistů v Česku se řadí profesionální hráči, přičemž z těch nejlepších se následně stávají reprezentanti. V minulosti bylo běžné, že se do reprezentace dostávali hráči, kteří s fotbalem začínali na vesnici. V kategorii dospělých je v seniorské reprezentaci oproti předešlým ročníkům viditelný rozdíl v počtu nominovaných hráčů pocházejících z vesnic na největších mezinárodních turnajích.

Podle Hartmana (2020) měl velké obsazení hráčů z vesnic a maloměst tým na poslední medailové reprezentační akci, bronzovém ME 2004, a to celkem 12: Zdeněk Grygera (Přílepy), Martin Jiránek (Radotín), Pavel Mareš (Otrokovice), Roman Týce (Roudnice nad Labem), Tomáš Ujfaluši (Rýmařov), Pavel Nedvěd (Skalná), Karel Poborský (Třeboň), Vladimír Šmicer (Verneřice), Milan Baroš (Vigantice), Marek Heinz (Hodolany), Jan Koller (Smetanova Lhota) a Vratislav Lokvenc (Náchod).

V sezóně před dosud posledním mistrovstvím Evropy byl však počet hráčů z vesnic a maloměst výrazně nižší, když pravidelně reprezentační dres oblékalo pouze 5 hráčů: Jiří Pavlenka (Hať), Filip Novák (Přerov), Tomáš Souček (Havlíčkův Brod), Michael Krmenčík (Kraslice) a Zdeněk Ondrášek (Blatná).

Naopak na EURO 2020, které se z důvodu pandemie koronaviru odehrálo až v roce 2021, bylo nominováno, stejně jako na EURO 2004, hned 12 fotbalistů z malých obcí. Kromě Pavlenky, Součka a Krmenčíka přibyli ještě Aleš Mandous (Nekmíř), Jan Bořil (Nymburk), Vladimír Coufal (Ludgeřovice), Aleš Matějů (Rosovice), Tomáš Holeš (Polička), Lukáš Masopust (Božejov), Jakub Pešek (Hlinsko), Petr Ševčík (Supíkovice), Adam Hložek (Ivančice), Tomáš Pekhart (Sušice) a Matěj Vydra (Chotěboř). S tímto kádrem národní mužstvo ovšem na bronzové medaile z roku 2004 nenavázalo, když ve čtvrtfinále nestačilo na reprezentaci Dánska.

2.3 MOTIVACE VE SPORTU

Slovo motivace je odvozeno z latinského movere, v překladu hýbat se, a je označením pro všechny podněty, které vedou člověka k jednání. Jde o proces usměrňování a udržování chování, který vychází z biologických zdrojů. Dle Plhákové (2003) je motivace definována jako souhrn všech intrapsychických dynamických sil neboli motivů, které zpravidla aktivizují a organizují chování i prožívání s cílem změnit existující neuspokojivou situaci nebo dosáhnout něčeho pozitivního.

Již v roce 1943 definoval americký psycholog Abraham Harold Maslow hierarchii lidských potřeb, které tvoří pomyslnou pyramidu. Člověk by měl uspokojovat nejprve potřeby ve spodních stupních, aby mohl postupně přecházet i k dalším. Od třetího stupně je sportovec ovlivňován sportovním klubem, který mu pomáhá v hierarchii potřeb směrem nahoru. Potřeba seberealizace umožňuje sportovcům udržení vysoké výkonnosti v dlouhodobém horizontu, aby se ovšem mohl sportovec zabývat jejím uspokojením, měl by nejprve uspokojovat potřeby v pyramidě pod ní.

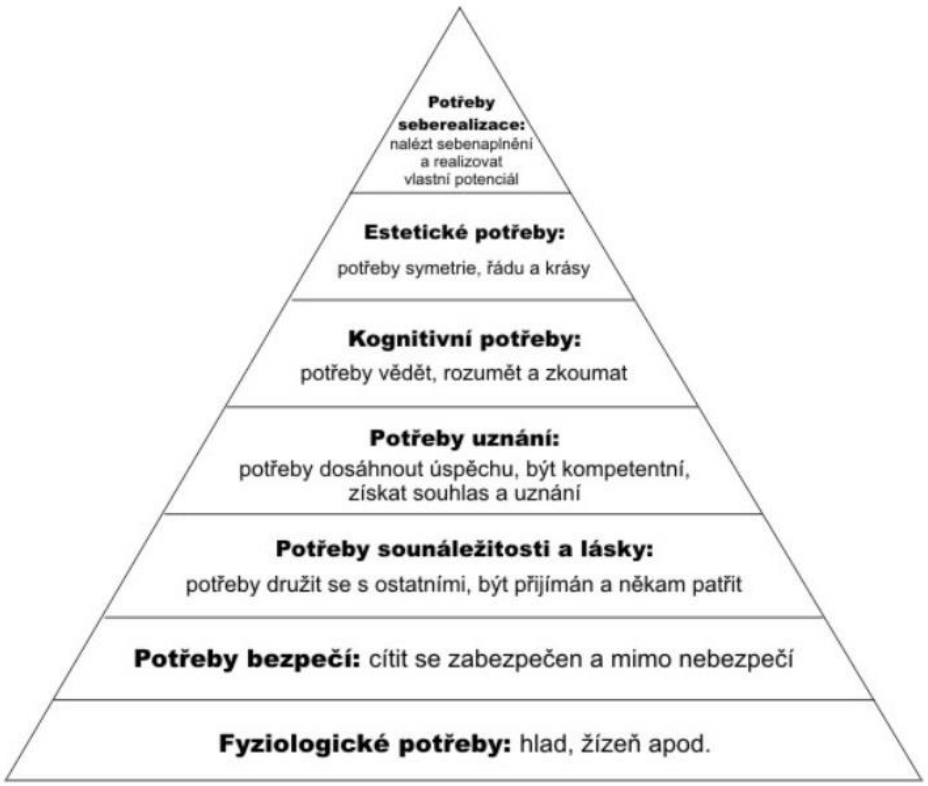

Obrázek 2 – Maslowova hierarchie potřeb, zdroj: Vysekalová a kol., 2011

Motivace je zároveň jednou z nejdůležitějších složek sportovního výkonu a prostředkem pro využití potenciálu vlastních sil. Pokud motivované chování a jednání lidí není na náležité úrovni, nelze cíle vytyčovat, ani je plnit. Motivace sportovců přímo souvisí s jejich výkony, dovednostmi, zkušenostmi a výsledky. Stav absolutního pohlcení aktivitou se nazývá flow. Aby mohl takový stav nastat, je podmínkou dostatečná sebedůvěra, zábava a zaměření pozornosti na prováděnou činnost. V tomto stavu je sportovec nejen úspěšný, ale i šťastný, protože je maximálně sám sebou. Pokud je to, co dělá, smyslem jeho života, pak se do stavu flow dostává velmi často.

Vztah mezi úrovní motivace a výkonem bývá nejčastěji zobrazován pomocí tzv. Yerkes-Dodsonova zákona a označován jako obrácená U-křivka. Při nízké úrovni motivace je i úroveň výkonu nízká. Pokud motivace roste, zvyšuje se i intenzita výkonu, ale jen do okamžiku, kdy motivovanost člověka přesáhne určitou hranici. Po překročení této meze se intenzita výkonu snižuje (Krška, 2008). Pokud je motivace vyšší než optimální, výkon negativně ovlivňuje. Tento jev se nazývá přemotivovanost a můžeme se s ním setkat během sportovního výkonu nebo například ve škole u zkoušek.

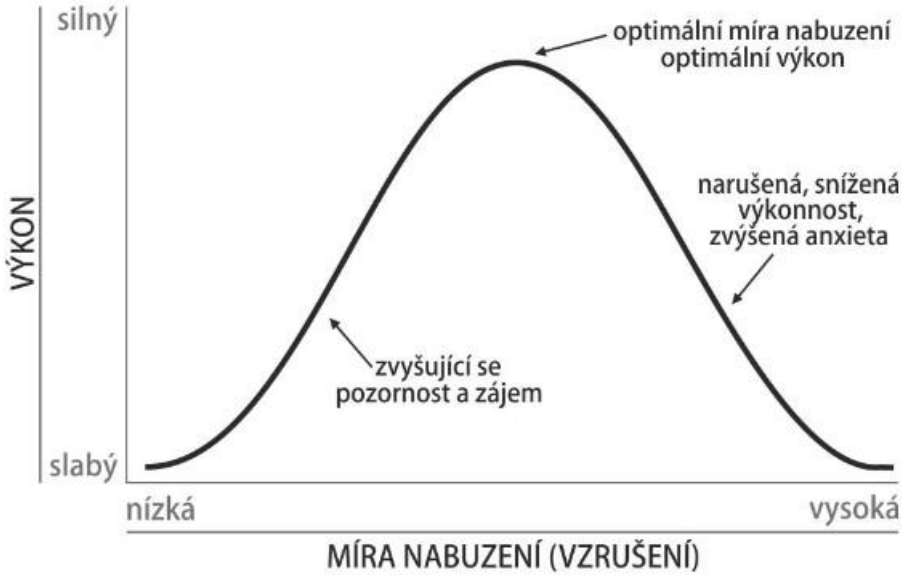

Obrázek 3 – Vztah mezi intenzitou výkonu a úrovní motivace, zdroj: Kašina, 2013

Motivaci rozdělujeme na vnější a vnitřní. Vnější vychází z okolí sportovce. Jedná se například o motivaci hráče v podobě slíbené odměny. Ať už jde o hmatatelné ocenění úspěchu (medaile, tituly, poháry) nebo o finanční ohodnocení. Hráči jsou odměněni za kvalitu jejich předvedeného výkonu. Z dlouhodobého hlediska působení vnějších prostředků však nezaručuje budování správných postojů, a tím i formování vnitřní motivace.

Vedle odměn a financí působí na motivaci hráčů mnoho dalších činitelů. Zpočátku se jedná zejména o zájem rodičů, kteří se starají o zdraví a aktivní využití volného času svých dětí. Později se začíná uplatňovat vliv školy, především učitelů tělesné výchovy. U staršího školního věku a dospívající mládeže se výraznou měrou podílí sdělovací prostředky, které prezentují jako vzory slavné osobnosti ve sportu. Nelze pominout ani vliv vrstevníků a kamarádů, jejichž názory a postoje jsou v období dospívání pro mladé lidi mnohdy rozhodující (Slepičková, 2000).

Vnitřní motivace naopak úzce souvisí s vnitřním obsahem sportovní aktivity, která přináší člověku radost ze hry. Umožňuje zároveň rozvoj hráčových schopností a v amatérském sportu představuje i pozitivní význam sportovní činnosti pro lidské zdraví. Svoboda (2007) tvrdí, že do oblasti vnitřní motivace jedince patří také přirozená zvídavost, touha po poznání a po dosažení určitých cílů. Člověk má většinou přirozenou potřebu ukázat, jak je schopný a co dokáže vlastními silami, a toho využívá i při sportovních aktivitách.

Další složkou komplexu motivace je výkonová motivace. Tod, Thatcher a Rachman (2012) označují výkonovou motivaci jako dominantní oblast zkoumání ve sportovní psychologii. Znázorňuje potřebu člověka dosahovat úspěchů v různých druzích činností. *„Každý člověk touží po úspěchu, touží být obdivován za nějaký intelektuální, fyzický (sportovní, pracovní) výkon, protože to posiluje jeho kladné sebecítění a sebevědomí a vědomí, že je považován za kompetentní osobu v té oblasti činnosti, v níž podal skvělý výkon.“* (Nakonečný, 2004, s. 200).

Dále má podle Nakonečného (2004) výkon nějaké činnosti bez ohledu na výsledek velký význam zejména proto, že je podstatným zdrojem sebehodnocení, čímž následně ovlivňuje úroveň sebevědomí. S výkonem a následnou zpětnou vazbou z toho výkonu jsou také spojeny procesy sebehodnocení, motivace k výkonu a úroveň životních aspirací.

2.4 PROBLEMATIKA PŘECHODOVÝCH OBDOBÍ V KARIÉŘE SPORTOVCE

S tímto problémem se setkávají sportovci napříč téměř všemi sporty. Pro hráče nejsou jednoduché ani přechody z žákovských či z dorosteneckých kategorií, přičemž pro přechod z juniorského do seniorského fotbalu to platí obzvlášť. V mládeži jsou hráči rozděleni podle věku do kategorií podle ročníku narození, ovšem postupem času je pro fotbalisty obtížnější reagovat na fyzickou i psychickou náročnost tréninkového procesu. To platí především pro první roky v dospělém fotbale.

Lavallee a Wylleman (2000) rozlišují přechodové etapy na normativní a nenormativní. V průběhu normativního období přechází sportovec plynule do dalšího období. Úzce souvisí s věkem a změnami v oblasti společenského prostředí. Příkladem může být přechod z dorostu do kategorie dospělých nebo ukončení aktivní kariéry. Součástí nenormativního přechodu jsou naopak situace, které fotbalista v kariéře nepředpokládá, jako například zranění během sezóny.

Způsob řešení této problematiky výrazně ovlivňuje vývoj i osobnost hráče. Nejen fotbalisté čelí v mládežnickém věku několika náročným situacím, jejichž řešení se v budoucnu odráží na úspěšnosti jejich kariéry. *„Z obecného hlediska jsou přechodové etapy obdobími v průběhu života, kdy se objevují hlavní změny, které mohou mít charakter fyzických změn, jiné se spíše týkají sociálního a psychického vývoje nebo oblasti vzdělávání. Tyto etapy mohou být přelomem nebo určitou fází hráčské kariéry fotbalisty počínaje vstupem do institucionální sportovní přípravy (přibližně v 6 až 8 letech) přes přechod ze žákovské do dorostenecké kategorie (14 až 15 let) a z této mezi fotbal dospělých (v 18 až 19 letech). Nutno ale respektovat a brát na vědomí, že nelze oddělovat přechodové etapy ve vývoji fotbalové kariéry od změn například v rovině psychosociální či vzdělávací.“* (Votík, 2013, s. 25).

2.4.1 KATEGORIE PŘÍPRAVEK

Postupný výkonnostní růst hráčů patří ke klíčovým aspektům ovlivňujícím přechod hráčů mezi věkovými a výkonnostními kategoriemi. Fotbalová kariéra převážné části fotbalistů začíná v kategorii mladších a starších přípravek, která věkově spadá do období předškolního a mladšího školního věku.

Etapy sportovního vývoje fotbalistů analyzuje na webu www.trenink.com Jiří Formánek. Tvrdí, že zásadní vliv na fotbalový rozvoj má u hráčů etapa základního sportovního tréninku. Toto období je důležité pro vytvoření pohybových návyků. V případě, že fotbalový vývoj není postaven na pevných základech tréninku, tak velmi často dochází v pozdějších letech k oslabování výkonnostního růstu.

V tomto období by trenéři měli cílit na podporu psychického a tělesného rozvoje, a především vypěstovat kladný vztah hráčů ke hře a sportu obecně. Postupně je potřeba objem tréninků všestranně zvyšovat, ovšem bez specializace na konkrétní sport.

Podle Lavallee a Wylleman (2000) se první přechodové období v kariéře fotbalisty nachází přibližně mezi šestým a osmým rokem života. Hráči se postupně specializují na konkrétní odvětví, seznamují se s organizovanou přípravou a s ní spjatými požadavky. Důležitá je připravenost učit se požadovaným sportovním dovednostem. V této etapě plné novinek a požadavků musí být děti podporovány blízkými, nejčastěji rodiči, kteří jim poskytnou zpětnou vazbu a namotivují dítě k udržení kladných emocí. Pomáhají tak stálosti pevného rodinného a sportovního prostředí.

2.4.2 ŽÁKOVSKÉ KATEGORIE

Z kategorie mladší a následně starší přípravky hráči plynule přecházejí do kategorie mladších žáků, kterou můžeme věkově zařadit do rozmezí 10–12 let. Jedná se o ideální období z pohledu rozvoje rychlosti, obratnosti a koordinace. Dle tvrzení Fajfera (2005) se jedná o zlatý věk motorického učení, který však nastává již v šestém roce a vrcholí ve 12 letech. V této kategorii by měly výrazně převažovat průpravné hry, související s herními dovednostmi hráčů, nad kondičním tréninkem. Vhodný je tento věk rovněž pro rozvoj rychlosti a dynamiky.

V týmech by měl být také kladen důraz na vytvoření správného kolektivu a přátelských vztahů mezi spoluhráči. Podle Hoška a kol. (2009) je ve fotbale kamarádství významným motivačním prvkem pro provozování pravidelné pohybové činnosti.

K tomuto věku patří rovněž napodobování hráčových vzorů, ať už jde o starší spoluhráče, světovou hvězdu nebo rodiče, a to nejčastěji pomocí gest nebo mimiky. Zároveň může docházet k projevům drzosti nebo negativismu vůči autoritám. Ve věku 13 let totiž přecházejí fotbalisté do období starších žáků, které je úzce spjato s pubertou. *„Pubescenti jsou ve věku 13 a 14 let. Hráčům se v tomto období výrazně mění citové prožívání, jsou emočně labilnější. Proto je důležité, aby měl trenér dostatek trpělivosti a snažil se, být částečně tolerantní vůči psychické nevyrovnanosti hráčů.“* (Monhart, 2012, s. 24).

Vzhledem k faktu, že trenérova osobnost ovlivňuje tým nejvíce, měl by být v této kategorii k hráčům trpělivější a spory řešit, pokud možno, až s časovou rezervou, po ustoupení nejsilnějších emocí. Zároveň by měl projevovat patřičný zájem např. o výsledky ve škole nebo částečně i o jejich soukromý život.

Během puberty rostou hráči odlišně, přičemž rychlejší růst končetin může u některých z nich způsobit i pokles celkové koordinace. Oproti tréninku dospělých proto musí tedy brát trenér ohled na věkové zvláštnosti hráčů tohoto období.

V tréninkovém procesu této vývojové etapy je vhodné zařazovat mimo jiné hry pro podporu aerobní vytrvalosti. Hráči by se v tomto typu cvičení zároveň měli často potkávat s míčem a učit se zdokonalovat herní nasazení, které pak využívají v zápasech.

V žákovské kategorii již nejsou výjimkou fyzické testy hráčů, a to především na úrovni týmů hrajících ligové soutěže. Pro posouzení motorické výkonnosti v žákovské kategorii můžeme podle zjištění Votíka (2005) využít, kromě mnoha dalších, následující testy:

- Člunkový běh 4x10 m (čas v sekundách)
- Skok daleký z místa odrazem snožmo (délka skoku v centimetrech)
- Leh-sed opakovaně (počet cyklů za 60 sekund)
- Vytrvalostní člunkový běh na vzdálenost 20 m (počet fází)

I když jsou hráči rozděleni do stejných věkových kategorií a jsou tím pádem stejně staří, můžeme mezi nimi najít někdy i velmi výrazné rozdíly. *„Kalendářní věk může být ovlivněn věkem biologickým (vývojově akcelerovaný či retardovaný jedinec), a tak záleží na trenérovi, aby případně zohlednil tyto skutečnosti při interpretaci získaných výsledků.“* (Votík, 2005, s. 251).

2.4.3 DOROSTENECKÉ KATEGORIE

Přechod z žáků do kategorie dorostu může být pro hráče obtížný z důvodu jejich dospívání. V případě, že nemají dostatečnou motivaci, radost ze hry a necítí se komfortně v kolektivu spoluhráčů, může toto období vést až k úplnému ukončení kariéry. Zároveň je dorostenecká kategorie, stejně jako všechny předchozí, opět náročnější fyzicky i psychicky. Touha po vlastním zlepšení a nárůstu kvality herního výkonu by se v tomto věku měla přesouvat z trenérů a rodičů na samotné hráče. Ti se v dorosteneckém období stávají dospělými, a tím i samostatnější, což se projevuje v jejich myšlení a rozhodování v oblasti sportu i běžného života.

Většina hráčů pocházejících z akademií či družstev ligové mládeže, kterým se nepodaří prosadit se v dospělém fotbale na úrovni nejvyšších soutěží, končí v klubech výkonnostního či masového fotbalu. Dorosteneckou kategorii ovšem ovlivňuje mnoho faktorů, a to na úrovni profesionální i amatérské. Jedním z nich je přechod na školu, která se nachází mimo trvalé bydliště. Kromě potencionálně delší dojezdové vzdálenosti na tréninky a zápasy zde může vznikat problém i v časové nenávaznosti mezi školou a fotbalem. Na rekreační úrovni je také mnohem častějším jevem ukončení fotbalové kariéry. Kromě školy může mít na takové rozhodnutí vliv také nenaplnění očekávání hráčů nebo jejich rodičů, chování některých trenérů, neochota překonávat výzvy, které jsou součástí fotbalové kariéry, případně konkurence jiných aktivit, které se sportem často vůbec nesouvisejí (Votík, 2013).

2.4.4 KATEGORIE DOSPĚLÝCH

Po příchodu do kategorie mužů čeká hráče, kromě fyzicky a takticky náročnějšího pojetí hry, také větší psychický tlak, se kterým se každý fotbalista vypořádává jinak. Hráčův výkon ovlivňuje další řada aspektů, v tomto období je však pro fotbalisty stěžejní, aby získávali dostatek prostoru v utkáních. V opačném případě dochází k přibrzdění rozvoje, které se může projevit v dalším vývoji kariéry hráče.

Vzhledem k faktu, že jde o přechod do poslední fáze aktivní hráčské kariéry, hraje v tomto období velkou roli také taktická a psychologická příprava.

Podle Kirkendalla (2013) příprava na utkání v kolektivním sportu vyžaduje získání herních dovedností, taktickou přípravu, mentální přípravu a tělesný trénink. *„Současné pojetí hry je charakterizováno neustálým zvyšováním požadavků na objem a intenzitu herních činností v utkání při současně se zvyšující složitosti. Jinými slovy: hráč má na uskutečnění herních činností stále méně času a prostoru. Fotbal současnosti je stále náročnější i z psychického hlediska. Hráč musí pohotově reagovat na neustále se měnící situace, rychle se rozhodovat a tvůrčím způsobem individuálně nebo ve spolupráci s ostatními spoluhráči řešit herní úkoly.“* (Votík, 2016, s. 18).

Hráči v tomto období zúročují všechny dovednosti, které se dosud naučili. Velmi malému procentu fotbalistů se ovšem povede ihned po přechodu do kategorie dospělých prosadit se také v A týmu. Na stavění hráčů do základní sestavy utkání má největší vliv trenér. Záleží však také na přístupu klubového vedení k mladým fotbalistům v mužstvu, za které hráč nastupuje a rovněž na schopnosti hráčů juniorských kategorií začlenit se do týmu, ve kterém mohou být i o několik let starší spoluhráči.

Období přechodu z juniorské do seniorské kategorie je tak pro fotbalisty velmi důležité. Často hráči v této fázi kariéry poznávají směr, kterým se mají do budoucna vydat. Pro jejich rozvoj je v tomto období klíčové, aby měli dostatečnou herní praxi, a proto se zde pro trenéry nabízí otázka, zda hráče nechat v kádru prvního mužstva, poslat ho do rezervního týmu, popř. hostovat v jiném klubu. V profesionálních soutěžích mají trenéři další možnost, a to hostování s opcí na následný přestup.

Mnoho klubů využívá možnosti nechat své mladé hráče rozehrát se v B týmech, případně je uvolní do týmu v nižší soutěži za účelem většího herního vytížení a s vizí, že se hráč po získání dostatečné herní praxe vrátí zpět do prvního družstva klubu, ve kterém působil.

V minulosti bylo pro fotbalisty běžné také hostování nebo tzv. střídavé starty, tedy možnost nastupovat v průběhu jedné sezóny za dva různé kluby. Střídavé starty byly využívány převážně v mládežnických kategoriích a v amatérském fotbale, umožňovaly hráčům větší herní vytížení, které je ve vývoji mladých fotbalistů klíčové. Tato možnost byla ovšem v roce 2016 zrušena.

V České republice systém fotbalových soutěží rozděluje soutěže do několika úrovní. Nejvyšší z nich obsazují celostátní soutěže, následují zemské, krajské a okresní.

<table>
<tr><th colspan="7">Soutěže řízené Ligovou fotbalovou asociací (profesionální)</th></tr>
<tr><td>1.</td><td colspan="6">FORTUNA:LIGA</td></tr>
<tr><td>2.</td><td colspan="6">FORTUNA:NÁRODNÍ LIGA</td></tr>
<tr><th colspan="4">Soutěže řízené Řídící komisí pro Čechy</th><th colspan="3">Soutěže řízené Řídící komisí pro Moravu</th></tr>
<tr><td>3.</td><td colspan="3">Česká fotbalová liga</td><td colspan="3">Moravskoslezská fotbalová liga</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Divize A</td><td>Divize B</td><td>Divize C</td><td>Divize D</td><td>Divize E</td><td>Divize F</td></tr>
<tr><th colspan="7">Soutěže řízené krajskými fotbalovými svazy a Pražským fotbalovým svazem</th></tr>
<tr><td>5.</td><td colspan="6">Krajské přebory a Pražský přebor</td></tr>
<tr><td>6.</td><td colspan="6">I. A třídy</td></tr>
<tr><td>7.</td><td colspan="6">I. B třídy</td></tr>
<tr><th colspan="7">Soutěže řízené okresními fotbalovými svazy a Pražským fotbalovým svazem</th></tr>
<tr><td>8.</td><td colspan="6">II. třídy (okresní přebory) a Pražská II. třída</td></tr>
<tr><td>9.</td><td colspan="6">III. třídy (v některých okresech)</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="6">IV. třídy (v některých okresech)</td></tr>
</table>

Tabulka 1 – Systém českých klubových soutěží mužů v sezóně 2020/21, zdroj: https://czwiki.cz/Lexikon/Syst%C3%A9m_fotbalov%C3%BDch_sout%C4%9B%C5%BE%C3%AD_v_%C4%8Cesku (upraveno)

3 METODIKA PRÁCE

3.1 ZPŮSOB SBĚRU DAT A JEJICH ZPRACOVÁNÍ

Z informací o frekvenci zapojení fotbalistů juniorských kategorií jsem pomocí dostupných zápisů o utkáních zjišťoval, kteří z hráčů splňují daná kritéria a dokážou se tak uplatnit v dospělém fotbale. Následně jsem údaje zpracoval do frekvenční tabulky.

V přehledu zapojení hráčů juniorských kategorií v masovém a výkonnostním fotbale napříč soutěžemi jsem určil kritéria, která odpovídají uplatnění hráčů v kategorii dospělých. Pro určení požadovaných kritérií jsem použil data z práce Trojance (2018), který vyhodnotil plnohodnotné uplatnění minimálním počtem 180 odehraných minut v 5 a více utkáních.

Z důvodu přehlednosti práce jsem upravil věkové kategorie dorostu a dospělých:

Starší dorost (SD) – věková kategorie 17–18 let

Dospělí (D) – věková kategorie 19–20 let

3.2 CHARAKTERISTIKA ZKOUMANÉHO SOUBORU

Ke zkoumání byly vybrány týmy výkonnostního a masového fotbalu v Plzeňském kraji. Konkrétně Fortuna Divize A, Krajský přebor mužů a I. A třída.

V tabulce 1 si můžeme všimnout rozdělení těchto soutěží do několika úrovní pomyslné pyramidy, na jejímž vrcholu je první liga, nejvyšší fotbalová soutěž v České republice. Divizi A můžeme ze soutěží řešené problematiky označit jako výkonnostně nejlepší. Stejně jako ČFL je spravována Řídící komisí pro Čechy. Zbylé dvě z vybraných soutěží, tedy Krajský přebor mužů a I. A třída, patří do skupiny soutěží řízených krajským fotbalovým svazem.

Kromě obecné charakteristiky soutěží vypisuji celkový počet hráčů juniorských kategorií, kteří nastupovali v soutěžních utkáních podzimní části sezóny 2021/22. U každého z nich zaznamenávám počet odehraných zápasů a minut. Dále porovnávám zapojení hráčů s profesionálními soutěžemi v České republice i zahraničí a interpretuji odpovědi trenérů na anketové otázky, posílané elektronickou formou.

3.2.1 DIVIZE A

Divize A je společně s dalšími 5 divizemi čtvrtou nejvyšší fotbalovou soutěží na našem území. Společně s ostatními soutěžemi je každoročně rozdělena na podzimní a jarní část. Letos se jí účastní 16 družstev, které hrají systémem každý s každým, jednou na domácím a jednou na venkovním hřišti. Dohromady je tedy rozlosováno 30 kol.

Tým s nejvyšším počtem bodů na konci ročníku postupuje do České fotbalové ligy. V případě odmítnutí vítěze z příslušné divize přechází právo postupu na nejlepší mužstvo na 2. místě ve všech skupinách divize tj. A, B, C. Počet sestupujících družstev souvisí s využitím práva postupu týmů z krajských přeborů. Do Divize pravidelně postupují vítězové Jihočeského, Karlovarského, Plzeňského a Středočeského přeboru, jedno mužstvo se může objevit také z Pražského přeboru.

Divizní soutěže se hrají bez přerušení již od sezóny 1965/66, jejímž vítězem se stal tým TJ Rudá hvězda Cheb. Narušení přišlo až v ročníku 2019/20, který byl výrazně ovlivněn pandemií koronaviru a z rozhodnutí FAČR byla sezóna ukončena již po podzimní části. Toto opatření se týkalo i všech ostatních fotbalových soutěží v České republice. Zkrácenou verzi soutěže ovládl FK Robstav Přeštice, žádné z družstev ovšem po ukončení tohoto ročníku nepostupovalo, ani nesestupovalo.

Nejúspěšnějším mužstvem v historii Divize A, kterou v současnosti sponzoruje sázková kancelář Fortuna, je tým FC Slavia Karlovy Vary, kterému se povedlo soutěž ovládnout čtyřikrát v letech 1966/97, 1973/74, 1975/76 a 2017/18. Následuje vítěz tří ročníků, FK Admira Praha a několik dvojnásobných vítězů.

V přehledu uplatnění hráčů vypisuji všechny hráče juniorských kategorií, kteří nastoupili v průběhu podzimní části v sezóně 2021/22. Tučně jsou vyznačeni hráči splňující zvolená kritéria.

Přehled zapojení hráčů juniorských kategorií v týmech Fortuna Divize A po podzimní části sezóny 2021/22:

TÝM	PROBANDI	VĚK	POČET UTKÁNÍ/MINUT
Český lev – Union Beroun	**L. L.**	**19**	**15/1217**
	I. T.	**20**	**12/1017**
FC Rokycany	L. T.	18	6/94
	M. R.	**19**	**9/292**
	J. J.	**19**	**11/266**
	D. K.	19	1/90
	D. L.	**20**	**11/716**
	D. H.	**20**	**11/222**
FC Viktoria Mariánské Lázně	**M. K.**	**17**	**15/1122**
	A. B.	17	1/5
	F. F.	18	6/51
	J. H.	18	1/3
	J. N.	**19**	**14/695**
	R. P.	**20**	**14/1228**
	D. Š.	**20**	**13/1170**
	D. S.	**20**	**8/260**
FK Hvězda Cheb	**F. K.**	**18**	**11/786**
	M. B.	**18**	**9/655**
FK Jindřichův Hradec 1910	**F. W.**	**19**	**14/825**
	K. S.	**20**	**15/1024**
FK Robstav Přeštice	J. P.	18	1/15
	J. M.	19	1/6
SK Dynamo České Budějovice B	**V. B.**	**18**	**15/1350**
	R. P.	**19**	**15/1043**
	L. P.	**19**	**14/872**
	T. B.	**19**	**15/828**
	D. K.	**20**	**11/990**
SK Hořovice	N. W.	17	1/17
	M. K.	**18**	**14/1260**

	M. Z.	**18**	**14/879**
	F. Č.	18	3/214
	V. K.	19	**10/591**
SK Klatovy 1898	**J. Z.**	**18**	**15/1272**
	L. M.	19	4/53
	A. V.	**20**	**15/1125**
	O. V.	**20**	**8/720**
SK Otava Katovice	**T. H.**	**20**	**15/1139**
	P. S.	**20**	**13/416**
SK Petřín Plzeň	P. J.	19	4/52
	A. D.	**20**	**13/892**
	K. B.	**20**	**10/414**
	M. F.	**20**	**6/281**
	L. K.	20	3/43
SK Senco Doubravka	**D. K.**	**17**	**7/313**
	T. K.	17	3/15
	M. U.	**18**	**13/441**
	A. M.	18	4/30
TJ Slavoj Mýto	M. N.	18	6/106
	F. R.	**19**	**15/950**
	M. P.	**19**	**15/759**
	M. N.	**19**	**13/403**
	M. J.	**20**	**15/818**
	O. P.	**20**	**9/201**
	D. E.	20	2/180
TJ Sokol Lom			
TJ Spartak Soběslav	**T. H.**	**19**	**10/791**
	J. P.	**20**	**14/1203**
TJ Tatran Sedlčany	**Š. S.**	**19**	**14/1317**
	M. H.	**19**	**14/637**
	L. D.	**20**	**6/540**
	J. K.	**20**	**9/236**
	M. S.	20	7/132

Po podzimní části Divize A sezóny 2021/22 bylo na prvním místě družstvo FK Robstav Přeštice a na poslední příčce Český lev – Union Beroun.

Pořadí	Název týmu	Zápasy	Skóre	Body
1.	FK Robstav Přeštice	15	45:15	37
2.	TJ Sokol Lom	15	41:19	33
3.	SK Dynamo České Budějovice B	15	44:17	32
4.	SK Klatovy 1898	15	35:25	29
5.	SK Petřín Plzeň	15	38:23	27
6.	SK Otava Katovice	15	36:32	25
7.	SK Senco Doubravka	15	32:25	22
8.	FC Viktoria Mariánské Lázně	15	28:29	22
9.	TJ Slavoj Mýto	15	20:21	22
10.	FC Rokycany	15	27:27	20
11.	TJ Spartak Soběslav	15	33:25	19
12.	FK Jindřichův Hradec 1910	15	23:41	17
13.	FK Hvězda Cheb	15	13:33	10
14.	TJ Tatran Sedlčany	15	20:45	9
15.	Český lev – Union Beroun	15	14:39	8
16.	SK Hořovice	15	15:48	6

Tabulka 2 – Pořadí týmů Divize A po podzimní části 2021/22, zdroj: https://souteze.fotbal.cz/turnaje/hlavni/911e45f1-c226-4fb6-9bae-61ea6af601f1 (upraveno)

3.2.2 KRAJSKÝ PŘEBOR

Plzeňský přebor je jedním z celkem 14 krajských přeborů a zároveň pátou nejvyšší fotbalovou soutěží v České republice. Soutěž plzeňského KPM se stejně jako Divize skládá z 16 mužstev. Po 30 kolech její vítěz postupuje o soutěž výše, konkrétně do Divize A. V případě odmítnutí přechází právo postupu na 2. nejlepší tým KPM. Poslední tři družstva sestupují do I. A třídy.

V přehledu uplatnění hráčů vypisuji všechny hráče juniorských kategorií, kteří nastoupili v průběhu podzimní části v sezóně 2021/22. Tučně jsou opět vyznačeni hráči splňující zvolená kritéria.

Přehled zapojení hráčů juniorských kategorií v týmech KPM po podzimní části sezóny 2021/22:

TÝM	PROBANDI	VĚK	POČET UTKÁNÍ/MINUT
FC Chotíkov 1932	**J. A.**	**19**	**12/559**
	L. S.	**19**	**8/403**
	A. C.	**20**	**14/1194**
	R. V.	**20**	**12/292**
FK Nepomuk	L. S.	17	4/155
	M. F.	**18**	**6/464**
	M. S.	**18**	**7/408**
	A. V.	**19**	**13/906**
	J. N.	**20**	**15/712**
FK Okula Nýrsko	A. G.	17	1/6
	Š. Š.	19	1/2
	M. T.	**20**	**14/1168**
	M. T.	**20**	**10/858**
FK Staňkov	M. H.	15	3/127*
	T. P.	**19**	**15/1162**
	T. D.	**19**	**14/1115**
	N. A.	**19**	**8/414**
	M. B.	**20**	**14/1259**
SK Horní Bříza			
SK Rapid Plzeň	P. Ř.	19	7/105
	T. D.	**19**	**12/997**

	M. S.	**19**	**5/337**
	J. L.	**20**	**8/282**
SK Slavia Vejprnice	**R. D.**	**18**	**9/440**
	M. M.	18	3/76
	T. K.	**20**	**15/1348**
	J. B.	**20**	**15/1321**
SSC Bolevec	L. V.	17	4/331
	S. K.	17	2/100
	J. Š.	18	2/65
TJ Baník Stříbro	**M. H.**	**15**	**6/253***
	J. K.	**19**	**15/1253**
	Z. P.	**19**	**14/481**
	D. K.	**19**	**9/379**
	O. K.	19	7/136
	M. V.	**20**	**13/1047**
TJ Holýšov	**D. Š.**	**20**	**7/253**
TJ Jiskra Domažlice B	**O. S.**	**19**	**15/1287**
	D. S.	**19**	**15/1274**
	D. S.	**19**	**13/1075**
	L. Č.	**20**	**11/946**
	M. H. M. K.	**20**	**13/819**
	V. Č.	**20**	**8/632**
TJ Sokol Lhota	**V. S.**	**19**	**10/383**
	J. Z.	**20**	**14/1070**
	J. E.	**20**	**12/458**
TJ Sokol Plzeň – Černice	P. G.	18	3/187
TJ Sokol Radnice			
TJ Start Tlumačov	**Z. S.**	**17**	**13/915**
TJ Zruč	**D. S.**	**20**	**15/1350**
	R. K.	**20**	**10/626**

* hráči ve věku 16 let a mladší

První polovinu Krajského přeboru mužů ročníku 2021/22 ovládl tým TJ Jiskra Domažlice B, na posledním místě byl průběžně SSC Bolevec.

Pořadí	Název týmu	Zápasy	Skóre	Body
1.	TJ Jiskra Domažlice B	15	37:10	40
2.	TJ Sokol Radnice	15	32:23	31
3.	SK Slavia Vejprnice	15	35:19	28
4.	TJ Sokol Lhota	15	32:23	27
5.	TJ Holýšov	15	31:27	27
6.	FC Chotíkov 1932	15	42:27	26
7.	SK Horní Bříza	15	31:26	26
8.	FK Nepomuk	15	36:30	24
9.	TJ Sokol Plzeň – Černice	15	26:24	24
10.	FK Okula Nýrsko	15	19:24	23
11.	TJ Start Tlumačov	15	26:33	21
12.	TJ Baník Stříbro	15	30:36	17
13.	FK Staňkov	15	19:40	15
14.	SK Rapid Plzeň	15	17:40	11
15.	TJ Zruč	15	19:34	10
16.	SSC Bolevec	15	19:45	10

Tabulka 3 – Pořadí týmů Krajského přeboru po podzimní části 2021/22, zdroj: https://souteze.fotbal.cz/turnaje/hlavni/2803fd8a-efda-4025-8075-2fece2505c48 (upraveno)

3.2.3 I. A TŘÍDA

I. A třída Plzeňského kraje tvoří společně s ostatními I. A třídami šestou nejvyšší soutěž v Česku. Letos se soutěže účastní 16 družstev, v průběhu sezóny ovšem odstoupil ze soutěže tým TJ Slavoj Žihle, a tudíž jeho odehraná utkání byla kontumována a do statistik se započítávají. První dvě nejlepší mužstva po 30 odehraných kolech postupují do plzeňského přeboru, třetí a čtvrtý tým hrají tzv. baráž, tedy dvojzápas proti posledním přímo nesestupujícím družstvům z KPM. Do I. A třídy postupují týmy ze třech skupin I. B třídy.

V přehledu uplatnění hráčů rovněž vypisuji všechny hráče juniorských kategorií, kteří nastoupili v průběhu podzimní části v sezóně 2021/22. Tučně jsou vyznačeni hráči splňující zvolená kritéria.

Přehled zapojení hráčů juniorských kategorií v týmech I. A třídy po podzimní části sezóny 2021/22:

TÝM	PROBANDI	VĚK	POČET UTKÁNÍ/MINUT
FC Křimice			
FC Rokycany	M. P.	16	1/2*
	J. B.	**18**	**11/396**
	L. M.	18	2/180
	R. R.	18	2/130
	D. K.	**19**	**5/405**
	J. J.	**19**	**5/405**
	M. R.	19	3/270
	M. D.	**20**	**13/1077**
	O. L.	**20**	**11/930**
	J. D.	**20**	**12/808**
	D. H.	**20**	**7/596**
	P. S.	20	4/195
	D. L.	20	1/90
FK Bohemia Kaznějov	**M. V.**	**17**	**13/1037**
	M. T.	**20**	**12/1007**
FK Svéradice	**T. N.**	**20**	**12/956**
FK Tachov	T. R.	15	4/124*
	J. F.	**17**	**12/497**
	J. Š.	**17**	**10/495**

	V. M.	**18**	**11/819**
	D. J. N. G.	18	**13/659**
	A. K.	18	1/90
	Z. S.	**19**	**13/708**
	D. D.	19	3/36
	P. L.	**20**	**14/1224**
FK Žákava	M. S.	16	1/9*
SK Petřín Plzeň B	J. P.	16	1/6*
	A. U.	17	1/90
	J. T.	17	2/30
	M. V.	18	1/14
	A. V.	18	1/8
	J. V.	**19**	**13/963**
	T. J.	**19**	**11/659**
	P. J.	**19**	**11/596**
	M. Č.	**19**	**10/485**
	J. Z.	19	2/71
	L. K.	**20**	**12/730**
	K. B.	**20**	**11/678**
	M. F.	**20**	**5/327**
	A. D.	**20**	**5/296**
TJ Košutka Plzeň	**J. J.**	**18**	**5/215**
	V. K.	19	5/46
	T. K.	**20**	**8/428**
	P. S.	**20**	**8/160**
TJ Slavoj Mýto B	R. CH.	16	3/39*
	L. S.	16	1/9*
	O. M.	17	4/130
	J. M.	17	4/124
	M. N.	**18**	**5/321**
	P. Z.	**19**	**13/642**
	M. N.	19	4/297
	M. P.	19	2/135
	F. R.	19	2/135
	A. P.	19	4/71
	J. M.	**20**	**13/1170**
	S. M.	**20**	**13/881**
	M. P.	**20**	**9/570**
	D. E.	20	4/360
	M. J.	20	4/243
	O. P.	20	2/90

TJ Sokol Kralovice	D. S.	15	5/103*
	L. S.	**19**	**13/1170**
	O. H.	**19**	**12/913**
	P. G.	**19**	**11/641**
	O. B.	**19**	**10/401**
	P. H.	19	3/37
	P. V.	20	3/41
TJ Sokol Mochtín			
TJ Start Bělá nad Radbuzou			
TJ Start Luby	A. P.	18	2/204
	V. P.	**19**	**9/792**
	H. P.	**19**	**12/727**
	J. H.	**19**	**10/670**
	M. Č.	**19**	**6/217**
	M. P.	20	2/69
TJ Sušice	**O. M.**	**17**	**10/881**
	A. V.	17	1/10
	A. P.	18	**14/1142**
	M. P.	18	2/27
	Š. K.	**19**	**10/667**
	J. K.	**19**	**12/244**
TJ Svatobor Hrádek	P. I.	14	3/125*
	Š. F.	**16**	**6/226***
	S. R.	**17**	**13/1022**
	F. M.	**20**	**13/865**

*hráči ve věku 16 let a mladší

V sezóně 2021/22 byl po podzimní části v čele tabulky SK Petřín Plzeň B a naopak na posledním místě, s výjimkou odhlášeného týmu, TJ Start Luby.

Pořadí	Název týmu	Zápasy	Skóre	Body
1.	SK Petřín Plzeň B	14	71:10	40
2.	FK Tachov	14	55:13	33
3.	FK Žákava	14	37:22	30
4.	TJ Sokol Kralovice	14	32:21	28
5.	FK Bohemia Kaznějov	14	36:31	25
6.	TJ Sokol Mochtín	14	34:32	22
7.	FC Křimice	14	33:40	21
8.	FC Rokycany B	14	22:32	20
9.	TJ Sušice	14	29:32	19
10.	TJ Košutka Plzeň	14	31:39	18
11.	TJ Start Bělá nad Radbuzou	14	29:42	14
12.	FK Svéradice	14	29:48	14
13.	TJ Slavoj Mýto B	14	31:57	11
14.	TJ Svatobor Hrádek	14	14:38	10
15.	TJ Start Luby	14	13:42	9
16.	TJ Slavoj Žihle	0	0:0	0

Tabulka 4 – Pořadí týmů I. A třídy po podzimní části 2021/22, zdroj: https://souteze.fotbal.cz/turnaje/hlavni/ea2f525f-47f8-4527-980e-9e5e9e757f95 (upraveno)

3.3 ANKETA PRO FOTBALOVÉ TRENÉRY

V další části metodiky mé práce se zaměřuji na řešenou problematiku v širších souvislostech. K získání potřebných dat jsem oslovil trenéry vybraných soutěží na úrovni výkonnostního a masového fotbalu převážně v Plzeňském kraji. Vzhledem k epidemiologické situaci jsem trenéry oslovil elektronickou, nikoliv kontaktní formou, a to prostřednictvím e-mailu.

Pro přehlednost odpovědí a zisk podstatných informací této problematiky jsem použil dotazník – anketu vlastní konstrukce. Součástí ankety byly otázky identifikační a uzavřené, s nabídkou několika předpřipravených odpovědí. V případě, že si respondent nevybral žádnou z nabízených možností, měl u některých otázek možnost rozvést svoji myšlenku v podobě otevřené odpovědi. Podoba ankety je uvedena v přílohách této bakalářské práce.

Jelikož se jednalo o internetovou anketu, trenéři měli libovolný časový limit na dostatečné promyšlení a zodpovězení všech otázek, u většiny z nich byla možnost zaškrtnutí pouze jedné z nabízených možností.

Cílovou skupinou byli trenéři týmů z Divize A, Krajského přeboru a I. A třídy. Z celkového počtu 45 dotázaných, vyplnila anketu třetina, tedy 15 respondentů. Nejvíce z nich bylo zastupovalo soutěž Krajského přeboru mužů (9), následovala I. A třída s počtem 4 odpovědí a nejméně trenérů, konkrétně dva, odpovídalo z Fortuna Divize A.

Anketa byla vytvořena v období po celostátní karanténě a několika opatřeních, týkajících se společenského i fotbalového prostředí. Dostupná byla pro trenéry až v roce 2022, konkrétně po dobu dvou týdnů.

Souhrn všech odpovědí respondentů na jednotlivé otázky interpretuji ve výsledcích a následné diskuzi.

4 VÝSLEDKY

Výsledky jsou rozděleny na dvě části. V první z nich sumarizuji počet hráčů splňujících kritéria v jednotlivých soutěžích. Ve druhé analyzuji výsledky ankety určené fotbalovým trenérům.

4.1 ZKOUMANÉ SOUTĚŽE VÝKONNOSTNÍHO A MASOVÉHO FOTBALU

Mezi zkoumané fotbalové soutěže na této úrovni patří Divize A, Přebor Plzeňského kraje a I. A třída.

	POČET HRÁČŮ SPLŇUJÍCÍ KRITÉRIA	SD	D
DIVIZE A	44	9	35
KRAJSKÝ PŘEBOR	38	5	33
I. A TŘÍDA	46	11	35

Tabulka 5 – Celkový počet hráčů, splňujících zvolená kritéria

V tabulce 5 sumarizuji celkový počet fotbalistů, kteří splňují vybraná kritéria. Kromě počtu hráčů v jednotlivých soutěžích jsem pro účely této práce také upravil věkové kategorie:

SD – věková kategorie staršího dorostu (17–18 let)

D – věková kategorie dospělých (19–20 let)

4.1.1 DIVIZE A

Ve výsledcích sumarizuji zapojení hráčů juniorských kategorií, splňujících zvolená kritéria. Nejvíce hráčů se v Divizi A uplatnilo v týmech FC Viktoria Mariánské Lázně, SK Dynamo České Budějovice B a TJ Slavoj Mýto (všichni 5). V týmech FC Rokycany a TJ Tatran Sedlčany 4 hráči. Tři hráči se uplatnili v týmech SK Hořovice, SK Klatovy 1898, SK Petřín Plzeň a po dvou hráčích v Český lev – Union Beroun, FK Hvězda Cheb, FK Jindřichův Hradec 1910, SK Otava Katovice, Senco Doubravka a TJ Spartak Soběslav.

Do všech 15 odehraných utkání nastoupili v podzimní části L. L. (Český lev – Union Beroun), M. K. (FC Viktoria Mariánské Lázně), K. S. (FK Jindřichův Hradec 1910), V. B., R. P., T. B. (všichni SK Dynamo České Budějovice B), J. Z., A. V. (oba Klatovy), T. H. (SK Otava Katovice), F. R., M. P. a M. J. (všichni TJ Slavoj Mýto).

Nejvíce minut ze všech hráčů juniorských kategorií odehrál V. B. (SK Dynamo České Budějovice B), a to celkem 1350.

Počet hráčů souvisí s celkovou tabulkou. Dle zvolených kritérií nenastoupil žádný hráč za první FK Robstav Přeštice, ani za druhý TJ Sokol Lom. Naopak za třetí SK Dynamo České Budějovice B, kde pracují převážně s mladými fotbalisty a odchovanci klubu, nastoupilo během podzimní části 5 hráčů juniorských kategorií.

V grafu 2 je na svislé ose zobrazen počet hráčů této věkové kategorie, kteří pravidelně nastupovali během podzimní části sezóny 2021/22. Na vodorovné ose jsou uvedeny názvy jednotlivých týmů (celkem 14), uplatňujících tyto hráče.

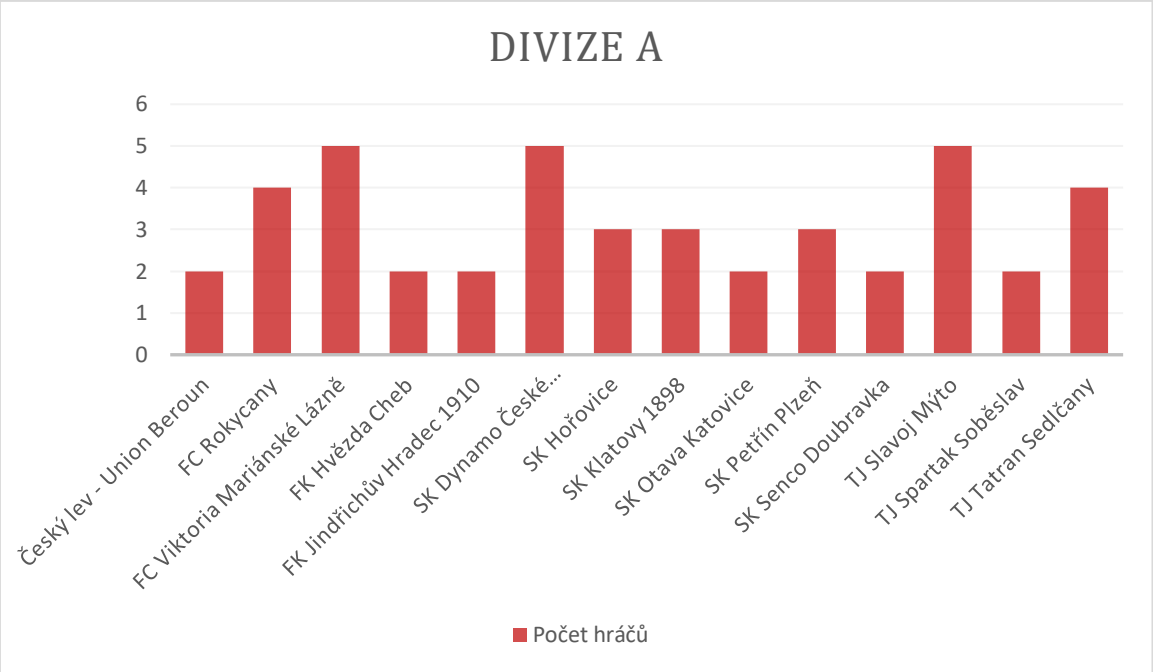

Graf 2 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v Divizi A

4.1.2 KRAJSKÝ PŘEBOR

Nejvíce hráčů juniorských kategorií v Přeboru Plzeňského kraje se uplatnilo v týmech TJ Baník Stříbro a TJ Jiskra Domažlice (oba 6). V týmech FC Chotíkov 1932, FK Nepomuk a FK Staňkov 4 hráči. Tři hráči se uplatnili v týmech SK Rapid Plzeň, SK Slavia Vejprnice a TJ Sokol Lhota, po dvou hráčích v FK Okula Nýrsko a TJ Zruč, jeden hráč pak v TJ Holýšov a TJ Start Tlumačov.

Do všech 15 odehraných utkání nastoupili v podzimní části J. N. (FK Nepomuk), T. P. (FK Staňkov), T. K., J. B. (oba SK Slavia Vejprnice), J. K. (TJ Baník Stříbro), O. S., D. S. (oba TJ Jiskra Domažlice B) a D. S. (TJ Zruč).

Nejvíce minut ze všech hráčů juniorských kategorií odehrál D. S. (TJ Zruč), a to celkem 1350.

Vítězný tým podzimní části TJ Jiskra Domažlice využíval nejvíce hráčů juniorských kategorií ze všech mužstev v soutěži, naopak za druhý tým podzimní části, TJ Sokol Radnice nenastoupil žádný hráč splňující daná kritéria.

V grafu 3 je na svislé ose zobrazen počet hráčů této věkové kategorie, kteří pravidelně nastupovali během podzimní části sezóny 2021/22. Na vodorovné ose jsou uvedeny názvy jednotlivých týmů (celkem 12), uplatňujících tyto hráče.

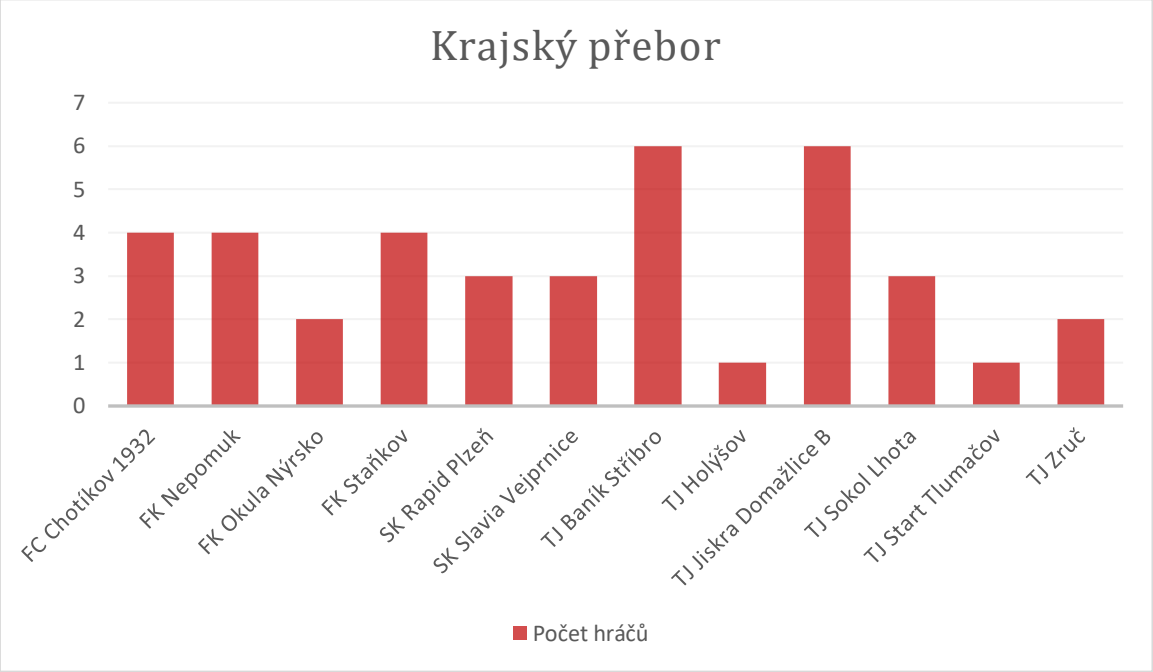

Graf 3 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v Krajském přeboru

4.1.3 I. A TŘÍDA

Nejvíce hráčů juniorských kategorií v I. A třídě Plzeňského kraje pravidelně nastupovalo za tým SK Petřín Plzeň B (8). Za tým FC Rokycany B 7 hráčů. Šest hráčů se uplatnilo v týmu FK Tachov, pět v TJ Slavoj Mýto B. Po čtyřech hráčích v TJ Sokol Kralovice, TJ Start Luby, TJ Sušice. Tři hráči v TJ Svatobor Hrádek, dva v týmech FK Bohemia Kaznějov, TJ Košutka Plzeň a jeden hráč v týmu FK Svéradice.

Do všech 14 odehraných utkání nastoupili v podzimní části P. L. (FK Tachov) a A. P. (TJ Sušice).

Nejvíce minut ze všech hráčů juniorských kategorií odehrál P. L. (FK Tachov), a to celkem 1224.

První tým podzimní části SK Petřín uplatňuje nejvíce hráčů juniorských kategorií v této soutěži. Jen o dva hráče méně nastoupilo za druhý FK Tachov, naopak za třetí mužstvo FK Žákava nenastoupil žádný hráč, splňující daná kritéria.

V grafu 3 je na svislé ose zobrazen počet hráčů této věkové kategorie, kteří pravidelně nastupovali během podzimní části sezóny 2021/22. Na vodorovné ose jsou uvedeny názvy jednotlivých týmů (celkem 11), uplatňujících tyto hráče.

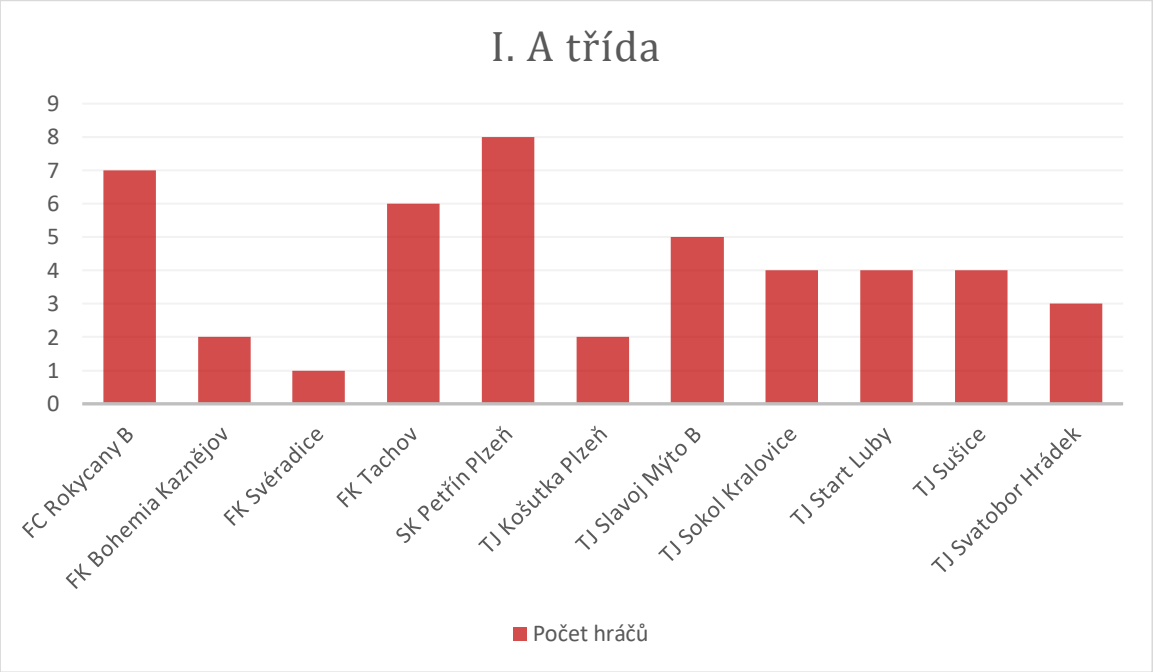

Graf 4 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v I. A třídě

4.2 VYHODNOCENÍ ANKETNÍCH OTÁZEK

Za účelem získání informací a poznatků o řešené problematice jsem požádal trenéry „A“ týmů vybraných soutěží o vyplnění ankety na téma uplatnění hráčů juniorských kategorií v dospělém fotbale. Součástí ankety byly rovněž otázky týkající se vlivu Covidu-19 na tréninkovou morálku a ukončení aktivní kariéry hráčů napříč věkovými kategoriemi od dorostu po dospělé. Návratnost ankety byla 33 %.

Otázka 1: Podle vašich zkušeností se v posledních 5 letech počet talentovaných hráčů schopných uplatnit se po přechodu do kategorie dospělých v „A“ týmu mužů:

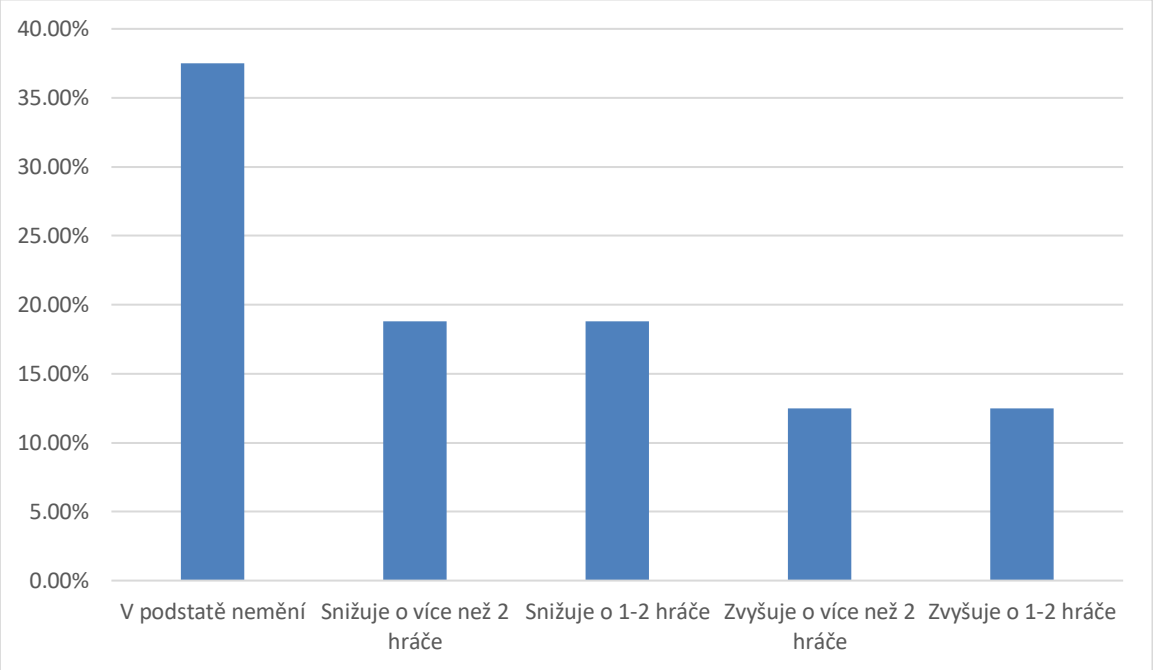

Graf 5 – Počet talentovaných hráčů

Podle zkušeností trenérů se z 37,5 % počet hráčů schopných uplatnit se po přechodu do kategorie dospělých v posledních 5 letech v podstatě nemění. Druhou nejčastější možností bylo snížení počtu talentovaných hráčů (18,8 %) a podle menšiny hlasů se počet těchto hráčů zvyšuje (12,5 %).

Otázka 2: Co je podle Vašeho názoru hlavním problémem a brání hráčům juniorských kategorií prosadit se v dospělém fotbale?

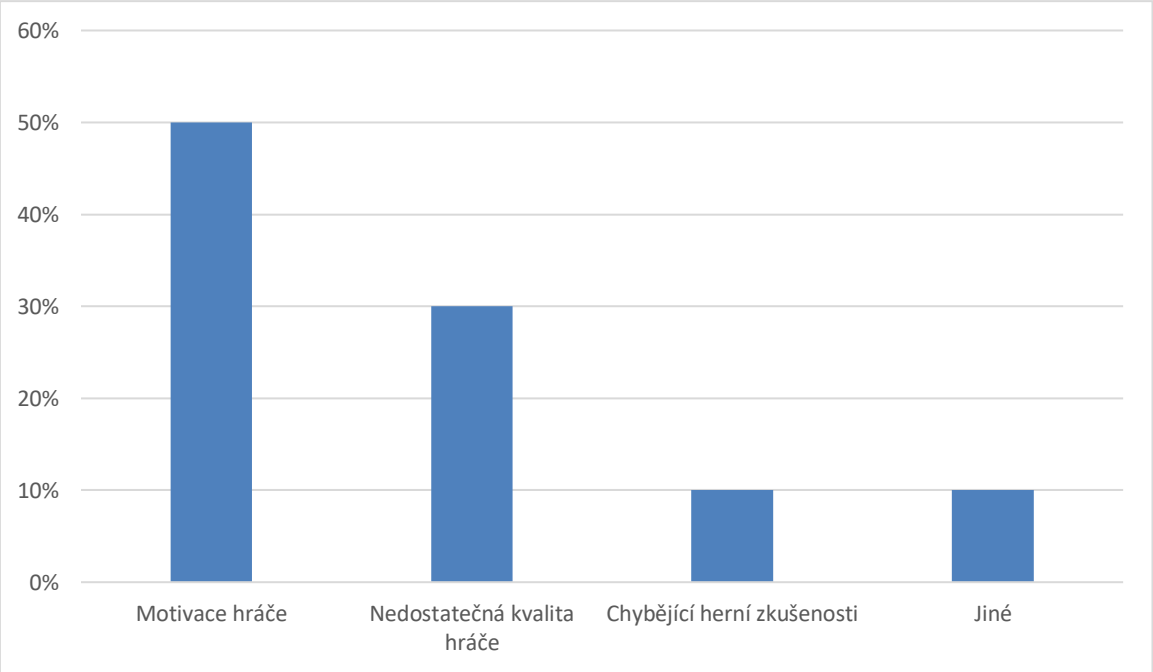

Graf 6 – Problematika prosazení se v kategorii dospělých

Hlavním problémem, který brání hráčům v prosazení se v dospělém fotbale je podle odpovědí trenérů z 50 % motivace hráče. Následuje nedostatečná kvalita hráče (30 %), chybějící herní zkušenosti a jiné důvody (10 %).

Otázka 3: Upřednostňujete ponechání hráče v kádru „A“ týmu z důvodu kvalitnějšího tréninkového procesu, kvalitnějších spoluhráčů a soutěže nebo preferujete větší herní vytížení v utkáních týmů v nižších soutěžích?

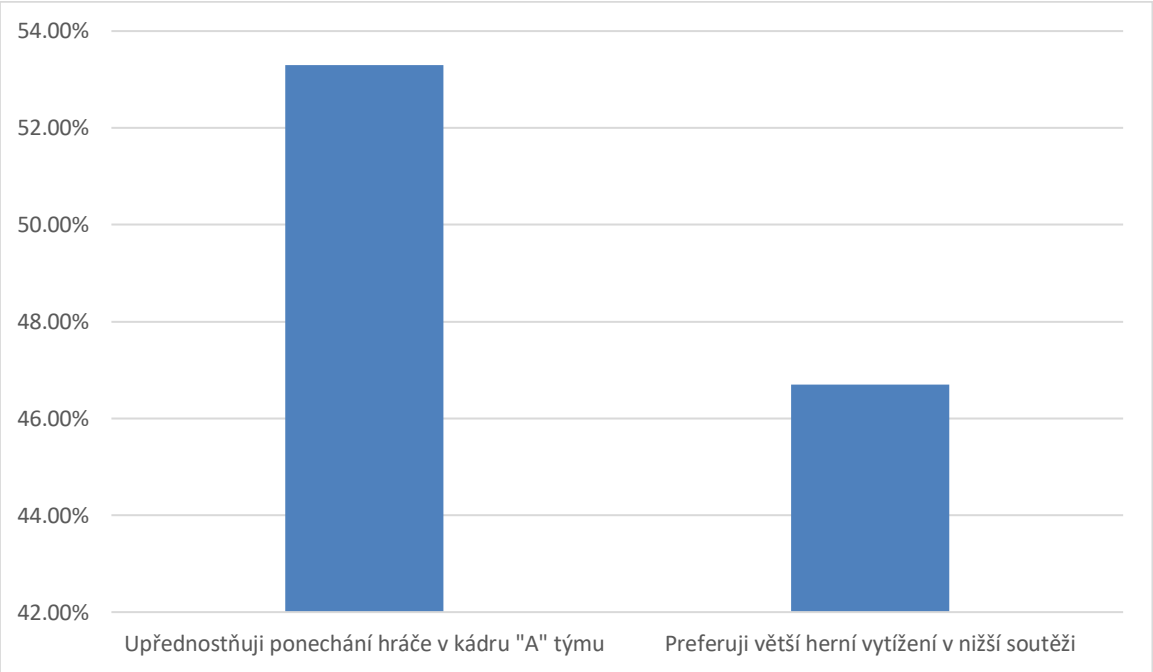

Graf 7 – Herní praxe hráčů

Z 53,3 % upřednostňují dotázaní trenéři ponechání hráče v kádru „A“ týmu. Zbylých 46,7 % trenérů preferuje větší herní vytížení v nižší soutěži.

Otázka 4: Využívá váš klub „B“ tým pro získání herní praxe hráčů, kteří se nedokážou prosadit v „A“ týmu po přechodu do kategorie dospělých?

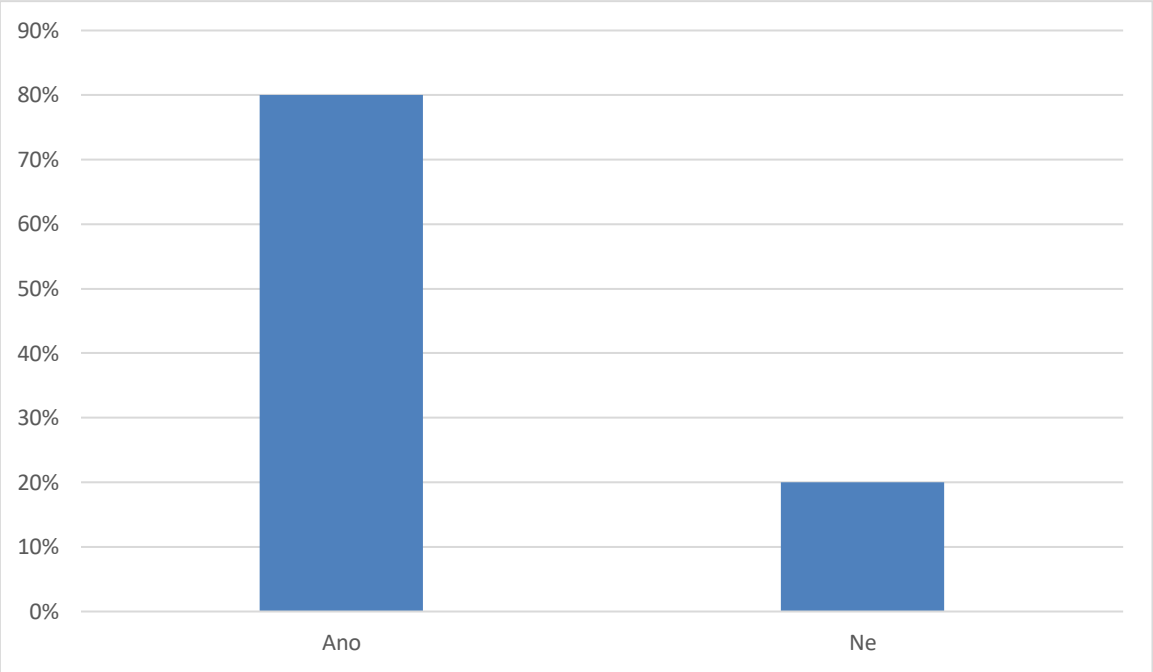

Graf 8 – Využití „B“ týmu

Získávání herní praxe hráčů prostřednictvím „B“ týmu mužů aplikuje dle odpovědí trenérů 80 % dotázaných klubů. Pouze 20 % klubů tuto možnost využívat nechce nebo z různých důvodů nemůže.

Otázka 5: Jakou formou byl řízen tréninkový proces po zrušení společných tréninků a soutěží v juniorských týmech/týmech dospělých?

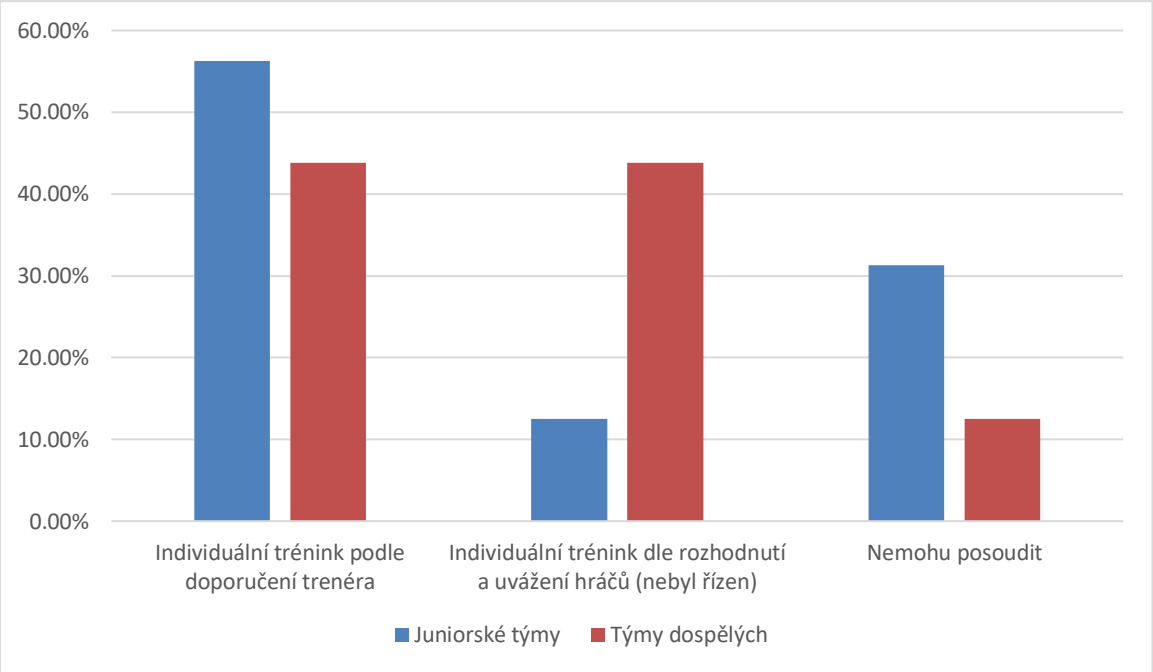

Graf 9 – Tréninkový proces v průběhu karantény

Otázka byla kladena ve dvou variantách, a to v juniorských týmech a v týmech dospělých. V juniorských týmech byl veden z 56,3 % individuální trénink podle doporučení trenéra. V dospělých týmech ze 43,8 % probíhal trénink rovněž podle doporučení trenéra, stejné procento trenérů se však přiklánělo k možnosti individuálního tréninku dle rozhodnutí a uvážení hráčů, a tudíž nebyl řízen. Značné procento trenérů tuto otázku nemohlo posoudit.

Otázka 6: Uveďte, zda po návratu k tréninkovému procesu a soutěžím po přerušení „covidovými opatřeními“ se ve vašem klubu nevrátili a ukončili fotbalovou kariéru hráči ve věku:

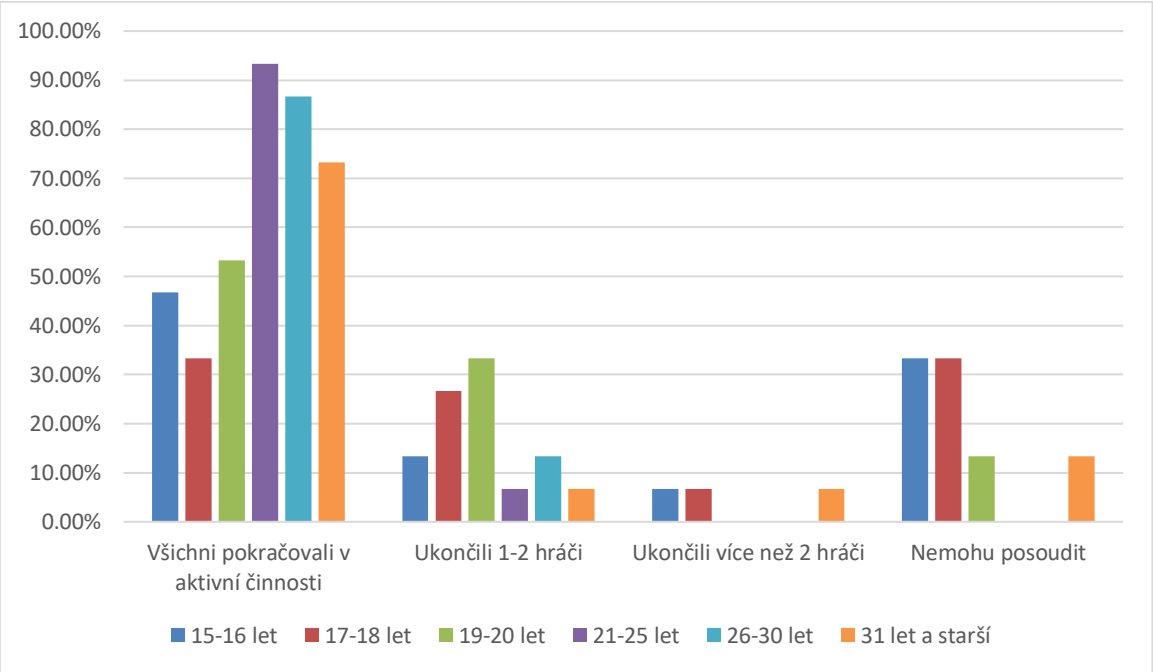

Graf 10 – Vliv Covidu-19 na ukončení kariéry hráčů

Všechny zbylé otázky směřovaly k návratu do tréninkového procesu po přerušení z důvodu koronavirové pauzy a případnému ukončení fotbalové kariéry hráčů. Otázka byla rozdělena do několika juniorských i seniorských kategorií, ve všech z nich ovšem dominovala odpověď návratnosti všech hráčů, kteří pokračovali v aktivní činnosti.

5 DISKUZE

V diskuzi analyzuji uplatnění hráčů juniorských kategorií v dospělém fotbale, porovnávám výsledky týmů na úrovni výkonnostního a masového fotbalu s profesionálními soutěžemi v České republice i zahraničí a interpretuji odpovědi trenérů na anketové otázky.

Při sumarizaci počtu hráčů, kteří se dle kritérií dokázali v podzimní části sezóny 2021/22 prosadit v kategorii mužů, jsem zjistil, že ze všech tří zkoumaných soutěží se uplatnilo celkem 126 fotbalistů juniorských kategorií. Výsledky práce dále dokazují, že nejvíce fotbalistů splňujících požadovaná kritéria působilo v I. A třídě, pouze o 2 hráče méně v Divizi A, a nejméně hráčů juniorských kategorií nastupovalo v Krajském přeboru.

S herní praxí fotbalistů tohoto věku souvisí také výkony a celková umístění mužstev. Z postavení týmů v tabulce Divize A vyplývá, že družstva směřující za postupem do vyšší soutěže upřednostňují zkušenější hráče před těmi mladšími. Naopak v Krajském přeboru i I. A třídě dávali vedoucí mužstva obou soutěží po podzimní části přednost mladým hráčům nejvíce ze všech jejich konkurentů v boji o titul.

Pro srovnání vybraných soutěží s profesionálními ligami jsem použil data z práce Trojance (2018), který monitoroval situaci ve vybraných profesionálních soutěžích po podzimní části ročníku 2017/18. Pomocí stanovených kritérií vybral hráče juniorských kategorií z české nejvyšší soutěže, tehdejším názvem HET Liga, dále z anglické Premier League, německé Bundesligy, italské Serie A a španělské La Ligy. Z výše jmenovaných soutěží jsem si ke komparaci vybral českou HET Ligu a německou Bundesligu.

Vzhledem k počtu týmů v jednotlivých soutěžích jsem však stanovil toleranci tří utkání, odehraných v podzimní části. Celkový počet fotbalistů splňující požadovaná kritéria pak porovnávám v tabulce 6 s profesionálními soutěžemi. Ve sloupci označeném SD jsou vypsáni hráči ve věku 18 let a mladší a sloupec D odpovídá počtu hráčů kategorie dospělých (19–20 let).

	POČET HRÁČŮ SPLŇUJÍCÍ KRITÉRIA	SD	D
DIVIZE A	44	9	35
KRAJSKÝ PŘEBOR	38	5	33
I. A TŘÍDA	46	11	35
HET LIGA	16	1	15
BUNDESLIGA	31	7	26

Tabulka 6 – Počet hráčů splňujících kritéria ve srovnání s profesionálními soutěžemi

Z výsledků porovnání vyplývá, že se v soutěžích výkonnostního a masového fotbalu v České republice uplatňuje výrazně vyšší počet hráčů juniorských kategorií než na profesionální úrovni.

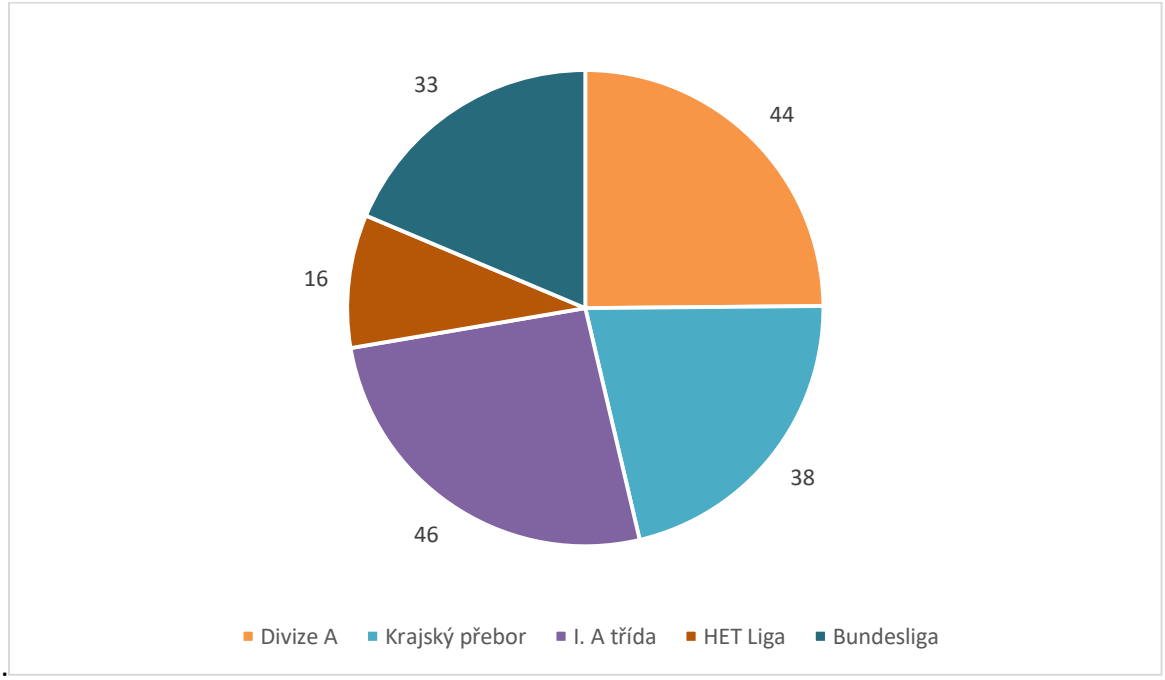

Graf 11 – Počet hráčů juniorských kategorií ve srovnání s profesionálními ligami

Oproti Divizi A (44), Krajskému přeboru (38) a I. A třídě (46) se v HET Lize za podzimní část prosadilo pouze 16 hráčů a v Bundeslize 33 hráčů splňujících daná kritéria.

Součástí této práce bylo rovněž získání poznatků o řešené tématice prostřednictvím ankety vlastní konstrukce. Podle odpovědí trenérů se například počet talentovaných hráčů během posledních let v podstatě nemění, nebo dokonce snižuje.

Mezi nejčastější důvody potíží s uplatněním hráčů juniorských kategorií trenéři zmiňují motivaci hráče. Překvapilo mě, že faktory jako nedostatečná kvalita hráče nebo chybějící herní zkušenosti skončily až za mírou hráčovy motivace. Problém se správným nastavením motivace souvisí s psychickou připraveností hráče, kterou však v dnešní době především u mladších fotbalistů ovlivňuje řada faktorů, odvádějících hráčovu pozornost mimo oblast sportu.

Další otázky směřovaly k tématu využívání „B“ týmů a preference trenérů ve využití mladých fotbalistů. Větší polovina dotázaných preferuje ponechání hráče v „A“ týmu, čímž konkrétnímu hráči umožňují nejen spolupráci s kvalitnějšími spoluhráči, ale především možnost podstupovat lepší tréninkový proces a působení v soutěži na obecně vyšší úrovni.

Následovaly otázky týkající se dopadu Covidu-19 na způsob trénování a pokračování v aktivní kariéře po návratu k tréninkovému procesu. Předpokládal jsem, že vliv pandemie bude mít pro kluby na úrovni výkonnostního a masového fotbalu zásadní vliv, a to nejen na způsob řízení tréninku v době karantény, ale zejména na ukončení kariéry hráčů. Podle názoru trenérů však po návratu do běžného stavu převážná část fotbalistů pokračovala v aktivní činnosti. Největší zastoupení mezi hráči ukončující aktivní kariéru měli překvapivě fotbalisté ve věku 19–20 let.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se zabýval převážně problematikou přechodového období fotbalistů z juniorských kategorií do dospělého fotbalu. Data byla zkoumána v Divizi A, Přeboru Plzeňského kraje a I. A třídě. Počet hráčů, kteří se uplatnili v dospělém fotbale během podzimní části sezóny 2021/22 jsem následně porovnal s profesionálními soutěžemi z České republiky i ze zahraničí. Stanovená kritéria splnilo v Divizi A 44 hráčů, v plzeňském přeboru 38 hráčů a v I. A třídě 46 hráčů. Oproti tomu v české HET Lize se v sezóně 2017/18 za podzimní část prosadilo pouze 16 hráčů a v německé Bundeslize 33 hráčů splňujících zvolená kritéria.

Prostřednictvím anket pro fotbalové trenéry z vybraných soutěží jsem získával informace z několika okruhů souvisejících s danou tématikou. První otázka byla zaměřena na současný počet talentovaných hráčů v jednotlivých soutěžích, který se v posledních pěti letech podle odpovědí trenérů v podstatě nemění. Další z otázek se týkala faktorů ovlivňujících přechod do kategorie dospělých a nejčastějším důvodem byla uváděna nedostatečná motivace hráče. Následně jsem zjišťoval, kolik procent klubů využívá „B“ týmy pro získání větší herní praxe hráčů. Tuto možnost má sice až 80 % dotázaných klubů, větší část trenérů ovšem upřednostňuje ponechání hráčů v „A“ týmu na úkor menšího herního vytížení.

Závěrečné otázky se týkaly dopadu pandemie Covidu-19 na tréninkový proces a případné ukončení kariéry fotbalistů. Odpovědi se lehce lišily v závislosti na věkové kategorie hráčů. V juniorských týmech probíhal v tomto období trénink převážně individuální formou podle doporučení trenéra a většina hráčů poté pokračovala v aktivní kariéře. V týmech dospělých tréninkový proces dle trenérova doporučení doplnila stejným procentem možnost tréninku hráčů dle vlastního uvážení. V kariéře však pokračovala, stejně jako u hráčů juniorských kategorií, převážná část aktivních hráčů.

RESUMÉ

Tématem práce byla komparace uplatnění hráčů juniorských kategorií ve výkonnostním a masovém fotbale v České republice. V teoretické části jsem se zabýval historií fotbalu u nás i ve světě, výchovou hráčů, významem motivace ve sportu a problematikou přechodových období ve fotbalové kariéře. Součástí praktické části byla metodika práce. Charakterizoval jsem jednotlivé soutěže a popisoval způsob sběru dat, pro jejichž sumarizaci a vyhodnocení podle zvolených kritérií jsem využil metodu deskriptivní statistiky. Pro účely práce jsem vybral tři soutěže na úrovni výkonnostního a masového fotbalu, konkrétně Divizi A, Krajský přebor mužů a I. A třídu.

Informace probírané problematiky jsem získával také od fotbalových trenérů prostřednictvím dotazníku – ankety vlastní konstrukce. Jednotlivé otázky se týkaly rozdílu v počtu talentovaných hráčů během posledních 5 let, problematiky uplatnění hráčů po přechodu do kategorie dospělých, využití „B“ týmu a jeho preference z pohledu herního vytížení hráčů a vlivu koronaviru na tréninkový proces a ukončení aktivní činnosti hráčů napříč věkovými kategoriemi.

SUMMARY

The topic of the work was a comparison of the application of junior category players in performance and mass football in the Czech Republic. In the theoretical part, I dealt with the history of football in our country and in the world, the education of players, the importance of motivation in sports and the issue of transition periods in football careers. Part of the practical part was the methodology of the work. I characterized the individual competitions and described the method of data collection, for the summarization and evaluation of which according to the selected criteria I used the method of descriptive statistics. For the work purposes, I selected three competitions at the level of performance and mass football, namely Division A, the Regional Men's Championship and the 1. A. division.

I also obtained information about the issues discussed from football coaches through a questionnaire – a survey of my own design. The particular questions concerned the difference in the number of talented players over the last five years, the issue of the application of players after the transition to the adult category, the use of the "B" team and its preferences in terms of game load of players and the influence of coronavirus on the training process and the termination of active activity of players across age categories.

SEZNAM LITERATURY

Použité literární zdroje

1. DOVALIL, Josef a kolektiv. *Lexikon sportovního tréninku.* 2. vyd. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1404-5
2. FAJFER, Zdeněk. *Trenér fotbalu mládeže (6-15 let).* 1. vyd. Praha: Olympia, 2005. ISBN 80-7033-933-0
3. HARTMAN, Pavel. *Sport magazín.* Praha: Czech News Center, 15. května 2020, roč. 24, č. 20, s. 7-21. ISSN 1214-3677
4. HOŠEK, Václav, Běla HÁTLOVÁ a Pavel SLEPIČKA. *Psychologie sportu.* Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1602-5
5. CHOUTKA, Miroslav a Josef DOVALIL. *Sportovní trénink.* 2. vyd. Praha: Olympia, 1991. ISBN 80-7033-099-6
6. JENŠÍK, Miroslav a Jiří MACKŮ. Kronika českého fotbalu 1. díl do roku 1945. Praha: Olympia, 1997. ISBN 80-7033-479-7
7. KAŠINA, Ondřej. *Časopis Golf.* O významu a o rozdílnostech motivací ve sportu. Brno: CCB, spol. s.r.o., 2013, roč. 21, č. 4, s. 36-40. ISSN 1802-6141
8. KIRKENDALL, Donald T. *Fotbalový trénink: rozvoj síly, rychlosti a obratnosti na anatomických základech.* Praha: Grada, 2013. Sport extra. ISBN 978-80-247-4491-9
9. LAVALLEE, David a Paul WYLLEMAN. *Transitions in Youth sport: A Developmental perspective on Parental Involvement. In Career transitions in: International Perspectives.* Morgantown, VW: Fitness Information Technology, 2000.
10. NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie téměř pro každého.* Praha: Academia, 2004. ISBN 80-200-1198-6
11. NÁPRAVNÍK, Čestmír. *Lékař a kopaná.* 1. vyd. Praha: Olympia, 1987.
12. PERIČ, Tomáš. *Sportovní příprava dětí.* Praha: Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2643-4
13. PLHÁKOVÁ, Alena. *Učebnice obecné psychologie*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1086-6
14. SEKOT, Aleš. *Rodiče a sport dětí.* Brno: Nakladatelství Masarykovy univerzity Munipress, 2019. ISBN 978-80-210-9293-8

15. SLEPIČKOVÁ, Irena. *Sport a volný čas.* 1. vyd. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0044-7
16. SVOBODA, Bohumil. *Sportovní výchova mládeže.* 1. vyd. Praha: Olympia, 1980. ISBN 27-012-80
17. SVOBODA, Bohumil. *Pedagogika sportu.* Praha: Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1358-1
18. TOD, David, Joanne THATCHER a Rachel RACHMAN. *Psychologie sportu.* Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3923-6
19. VANĚK, Miroslav, Václav HOŠEK a František MAN. *Formování výkonové motivace.* 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1982.
20. VOTÍK, Jaromír. *Fotbal – trénink budoucích hvězd.* Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0029-3
21. VOTÍK, Jaromír. *Fotbal a trénink.* Praha: Agentura G. D. K. Sport M., 2013, roč. 19, č. 4, s. 25. ISSN 1212-3390
22. VOTÍK, Jaromír. *Trenér fotbalu „B" UEFA licence: (učební texty pro vzdělávání fotbalových trenérů).* 2. vyd. Praha: Olympia ve spolupráci s Českomoravským fotbalovým svazem, 2005. ISBN 80-7033-921-7
23. VYSEKALOVÁ, Jitka a kolektiv. *Chování zákazníka – jak odkrýt tajemství „černé skřínky".* Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3528-3

Použité internetové zdroje

1. Česká unie sportu. *Počty registrovaných sportovců* [online], 2022 [cit. 2022-05-29]. Dostupné z: http://cf.datawrapper.de/Hhf8r/6/
2. FAČR. *Fotbal.cz.* FAČR představuje novou grafickou identitu a modernizované logo – Fotbal.cz [online], 2021 [cit. 2022-05-29]. Dostupné z: https://facr.fotbal.cz/facr-predstavuje-novou-grafickou-identitu-a-modernizovane-logo/a14699
3. FORMÁNEK, Jiří. *www.trenink.com.* Aktuální téma: Přechod mezi dorosteneckou a mužskou kategorií [online], [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: http://www.trenink.com/index.php/vzdelavani-treneru/172-aktualni-tema/2714-rozhovor-prechod-mezi-dorosteneckou-a-muzskou-kategorii
4. Historie fotbalu. *Sportsen.cz*. Sportovní zájezdy a vstupenky na fotbal a tenis – Sportsen.cz [online], 2022 SportSen [cit. 2022-05-28]. Dostupné z: https://www.sportsen.cz/blog/historie-fotbalu
5. KILIÁN, Jan. *Zlatá kniha fotbalu* [online], 2007 [cit. 2022-05-09]. Dostupné z: http://www.fotbal365.cz/view.php?=fotbal-historiefotbalu-kapitola-prvni-sjednocenipravidel&cisloclanku=2007040118
6. KRAWCZYK, Zbigniew. *European Journal for Sport and Society.* Sport in a changing Europe [online], 2004 [cit. 2022-05-13], s. 89 – 101. DOI: 10.1080/16138171.2004.11687752
7. KRŠKA, Michal. *Motivace k výkonu pracovníků SSP* [online]. Brno, 2008 [cit. 2022-05-19]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/c92ph/Motivace_k_vykonu_pracovniku_SSP.pdf. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Katedra psychologie. Vedoucí práce Mgr. Ladislav Koubek
8. MONHART, Jiří. *Analýza přechodového období ve fotbale ze žákovských do dorosteneckých kategorií* [online]. Plzeň, 2012 [cit. 2022-05-20]. Dostupné z: https://theses.cz/id/f38p7s/. Bakalářská práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta pedagogická. Vedoucí práce Doc. PaedDr. Jaromír Votík, CSc.

9. SEDLÁČKOVÁ, Alena. *Výkonová motivace a strategie zvládání zátěžových situací u sportovců ve srovnání s nesportovní populací* [online]. Brno, 2014 [cit. 2022-05-18]. Dostupné z: https://is.muni.cz/th/rg26y/Vykonova_motivace_a_strategie_zvladani_zatezovych_situaci_u_sportovcu_ve_srovnani_s_nesportovni_populaci.pdf. Bakalářská práce. Vedoucí práce PhDr. Ivana Poledňová, CSc.
10. ME ve fotbale. *Sport.cz.* Přehled vítězů a nejúspěšnějších týmů mistroství Evropy ve fotbale – Sport.cz [online], 2021 [cit. 2022-05-29]. Dostupné z: https://www.sport.cz/clanek/fotbal-reprezentace-me-fotbal-euro-1998448
11. TROJANEC, Matěj. *Srovnávání vybraných profesionálních soutěží z hlediska uplatnění hráčů juniorských kategorií* [online]. Plzeň, 2018 [cit. 2022-05-27]. Dostupné z: https://dspace5.zcu.cz/bitstream/11025/33186/1/Bakalarska%20prace%20-%20Matej%20Trojanec%20%281%29.pdf. Plzeň, 2018. Bakalářská práce. Západočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra tělesné a sportovní výchovy. Vedoucí práce Doc. PaedDr. Jaromír Votík, CSc.
12. ZOUBEK, Ondřej. *Aktuálně.cz*. Výchova sportovců? Je třeba atakovat zónu komfortu a vystavit děti stresu [online], 2021 [cit. 2022-05-10]. Dostupné z: https://sport.aktualne.cz/marian-jelinek-michal-safar-stanislav-hrubec/r~6fde2946532f11eb9d74ac1f6b220ee8/

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek 1 – Současné logo FAČR.....7

Obrázek 2 – Maslowova hierarchie potřeb.....14

Obrázek 3 – Vztah mezi intenzitou výkonu a úrovní motivace.....15

Tabulka 1 – Systém českých klubových soutěží mužů v sezóně 2020/21.....22

Tabulka 2 – Pořadí týmů Divize A po podzimní části 2021/22.....27

Tabulka 3 – Pořadí týmů Krajského přeboru po podzimní části 2021/22.....30

Tabulka 4 – Pořadí týmů I. A třídy po podzimní části 2021/22.....34

Tabulka 5 – Celkový počet hráčů, splňujících zvolená kritéria.....36

Tabulka 6 – Počet hráčů splňujících kritéria ve srovnání s profesionálními soutěžemi.....48

Graf 1 - Vývoj počtu sportující mládeže.....12

Graf 2 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v Divizi A.....38

Graf 3 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v Krajském přeboru.....39

Graf 4 – Uplatnění hráčů juniorských kategorií v I. A třídě.....40

Graf 5 – Počet talentovaných hráčů.....41

Graf 6 – Problematika prosazení se v kategorii dospělých.....42

Graf 7 – Herní praxe hráčů.....43

Graf 8 – Využití „B“ týmu.....44

Graf 9 – Tréninkový proces v průběhu karantény.....45

Graf 10 – Vliv Covidu-19 na ukončení kariéry hráčů.....46

Graf 11 – Počet hráčů juniorských kategorií ve srovnání s profesionálními ligami.....48

PŘÍLOHY

Příloha 1 – Anketa pro trenéry

1. Podle vašich zkušeností se v posledních 5 letech počet talentovaných hráčů schopných uplatnit se po přechodu do kategorie dospělých v A týmu mužů:
   a) zvyšuje o 1-2 hráče
   b) zvyšuje o více než 2 hráče
   c) v podstatě se nemění
   d) snižuje o 1-2 hráče
   e) snižuje o více než 2 hráče
   f) nemohu posoudit

2. Co je podle Vašeho názoru hlavním problémem a brání hráčům juniorských kategorií prosadit se v dospělém fotbale:
   a) nedostatečná kvalita hráče
   b) motivace hráče
   c) chybějící herní zkušenosti
   d) nemohu posoudit
   e) jiné:……

3. Upřednostňujete ponechání hráče v kádru „A“ týmu z důvodu kvalitnějšího tréninkového procesu, kvalitnějších spoluhráčů a soutěže nebo preferujete větší herní vytížení v utkáních týmu v nižších soutěžích:
   a) upřednostňuji ponechání hráče v kádru „A“ týmu
   b) preferuji větší herní vytížení v nižší soutěži
   c) nemohu posoudit

4. Využívá váš klub „B“ tým pro získání herní praxe hráčů, kteří se nedokážou prosadit v „A“ týmu po přechodu do kategorie dospělých?
   a) ano
   b) ne
   c) nemohu posoudit

5. Jakou formou byl řízen tréninkový proces po zrušení společných tréninků a soutěží:
   - v juniorských týmech:
     a) individuální trénink dle rozhodnutí a uvážení hráčů (nebyl řízen)
     b) individuální trénink podle doporučení trenéra
     c) nemohu posoudit
     d) jiné:……

   - v týmech dospělých:
     a) individuální trénink dle rozhodnutí a uvážení hráčů (nebyl řízen)
     b) individuální trénink podle doporučení trenéra
     c) nemohu posoudit
     d) jiné:……

6. Uveďte, zda po návratu k tréninkovému procesu a soutěžím po přerušení „covidovými opatřeními“ se ve vašem klubu nevrátili a ukončili fotbalovou kariéru:
   - hráčů v juniorských kategoriích:
     - ve věku 15-16 let:
       a) všichni pokračovali v aktivní činnosti
       b) ukončili 1-2 hráči
       c) ukončili více než 2 hráči
       d) nemohu posoudit

     - ve věku 17-18 let:
       a) všichni hráči pokračovali
       b) ukončili 1-2 hráči
       c) ukončili více než 2 hráči
       d) nemohu posoudit

     - ve věku 19-20 let:
       a) všichni hráči pokračovali v aktivní činnosti
       b) ukončili 1-2 hráči
       c) ukončili více než 2 hráči
       d) nemohu posoudit

- hráčů v kategorii dospělých:
  - ve věku 21-25 let:
    a) všichni hráči pokračovali v aktivní činnosti
    b) ukončili 1-2 hráči
    c) ukončili více než 2 hráči
    d) nemohu posoudit

  - ve věku 26-30 let:
    a) všichni hráči pokračovali v aktivní činnosti
    b) ukončili 1-2 hráči
    c) ukončili více než 2 hráči
    d) nemohu posoudit

  - ve věku 31 let a starších:
    a) všichni hráči pokračovali v aktivní činnosti
    b) ukončili 1-2 hráči
    c) ukončili více než 2 hráči
    d) nemohu posoudit